සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved]

නව නිර්දේශය / புதிய பாடத்திட்டம் / New Syllabus

NEW

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2020
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2020
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2020

සිංහල I
சிங்களம் I
Sinhala I

71 S I

පැය තුනයි
மூன்று மணித்தியாலம்
Three hours

අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි
மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள்
Additional Reading Time - 10 minutes

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේ දී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදා ගන්න.

උපදෙස්:

* **පළමු** ප්‍රශ්නය ඇතුළු ව ප්‍රශ්න **පහකට** පිළිතුරු සපයන්න.

---

1. පහත දැක්වෙන (අ), (ආ), (ඉ), (ඊ) හා (උ) උද්ධෘත අතුරෙන් **සතරක්** තෝරා ගෙන ඒ ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට ද (ඌ) හා (එ) ප්‍රශ්නවලට ද පිළිතුරු සපයන්න. (මේ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු ලිවීමේ දී වර්තමාන ලේඛන ව්‍යවහාරය ම යොදා ගන්න.)

(අ) 'පුතණ, එසේ සිතන්නේ හැයි ද? මුඹ වර්ධන ව සිටියවුන් හෙයින් ගෙයි තබාගෙන හිඳුමෝ ද? ජාති ආදීන් සරි සාමාන්‍ය තැනකට පාවාදියහැක්කැ'යි කිවුය. 'අපට අනික් කවුරුනුත් නොකැමැත්තේ මුන් නොලදොත් මියමි' කිවුය. මෑණියෝ නොයෙක් ලෙස කියාත් ගිවිස්වාගත නොහී පියාණන්ට කිවුය. උයිත් කියා ගිවිස්වාගත නොහී කළමනා කිම් දෝහෝ යි සිතා ඒ සොරු මරන්ට ගෙනයන තැනැත්තවුන්ට මසු දහසක් සොරා යවා 'තෙලෙ හැරගෙන තුලු නොමරා අපට එවුවමැනවැ'යි කියා යවූය. එයිත් ගිවිස උඵ සිටාණන්ට හැරලා අනිකකු මරාපියා 'සොරු මරාපීම්හ'යි රජ්ජුරුවන්ට කිවුය. සිටාණෝත් තමන්ගේ දුවණියන් **අර්ථී ව** උඵ ම කැමති හෙයින් මරණින් ගැලවුණු තැනැත්තවුට සරණපාවා දුන්හ.

(i) සොරා මරන්නට ගෙන යන්නවුන්ට මසු දහසක් දෙන ලද්දේ කවුරුන් විසින් ද?

(ii) මසු දහසක් ලබා දීමෙන් අපේක්ෂා කළේ කුමක් ද?

(iii) "තෙලෙ හැරගෙන තුලු නොමරා අපට එවුවමැනවැ" මෙය ලිහිල් බසින් ලියන්න.

(iv) '**අර්ථී ව**' යන්නට කෙටි විවරණ සපයන්න. (ලකුණු 04 යි.)

(ආ) "වෛද්‍යශිල්පය හදාරා ගතිම් නම් වෛද්‍යාචාරිය යන නම ඇසූ කල ම සත්ත්වයෝ මවුන් පියන් ගුරුන් කොට ම සිතා ඔවුන් කෙරෙහි ප්‍රිය ඇති වන්නාහුය. වෛද්‍යශාස්ත්‍රය නම් දතුවාහට මෙලොවත් වැඩ වෙයි. පරලොවත් වැඩ වෙයි. පින් වෙයි. එසේ හෙයින් වෛද්‍යශාස්ත්‍රය ම උගන්මි"යි සිතා තක්සලා නුවර ගොස් දිසාපාමොක් ආචාරීන් දැක තමන් ආ පවත් කියා සිටියහ. ආචාරී "තෙපි කවුරු දැ"යි විචාළහ. "අනිකක් කීම් නම් මා කෙරෙහි ආදර නොකරති"යි සිතා "රජගහ නුවර බිම්බිසාර රජ්ජුරුවන්ගේ මුනුබුරාණෙමි. අභය නම් රාජකුමාරයන් පුතණුයෙමි"යි කීහ. "කුමන ශාස්ත්‍රයක් උගනුදැ"යි විචාළහ. "වෛද්‍යශාස්ත්‍රය උගනිමි"යි කීහ. ආචාරීහු "ආචාරීභාගය ගෙනාවු දැ"යි විචාළහ. "දෙමවුපියන්ට නොකියා ශිල්පලෝභයෙන් **සොරා අයිමි**. එසේ හෙයින් ආචාරීභාගය නොගෙනායෙමි. නුඹවහන්සේට මෙහෙ කොට ධර්මාන්තේවාසිකව ශිල්ප හදාරමි"යි කීහ.

(i) වෛද්‍ය ශිල්පය හැදෑරීමෙන් ලැබෙන ඵල **දෙකක්** ලියන්න.

(ii) ශිල්ප ඉගැන්වීම සඳහා දිසාපාමොක් ආචාර්යවරයා ශිෂ්‍යයන්ගෙන් අපේක්ෂා කළේ කුමක් ද?

(iii) "නුඹවහන්සේට මෙහෙ කොට ධර්මාන්තේවාසිකව ශිල්ප හදාරමි." මෙය ලිහිල් බසින් ලියන්න.

(iv) '**සොරා අයිමි**' යන්නට කෙටි විවරණ සපයන්න. (ලකුණු 04 යි.)

[දෙවැනි පිටුව බලන්න.

(ඉ) එසඳ බරණැස් රජ්ජුරුවෝ ඒ ගායනා ශබ්දය අසා පියසත් නොඇසෙන සේ සෙමෙන් සෙමෙන් අවුදින් ලියකිඳුරාණන් උන් නියාව ද නටමින් සිටි කිඳුරාඞ්ගනාවන් ද දැක පිළිබඳ වූ සිත් ඇති ව "මේ කිඳුරා විද දිවි තොර කොට මැ හා සමඟ වාසය කෙළෙම් නම් යහපතැ" යි සිතා සැඟවී සිට කිඳුරාට හීයක් විද්දේය. ඒ ශර ප්‍රහාරයෙන් වෑහෙන්නා වූ ලේ දියෙන් මහත් වේදනාවෙන් මඬනා ලදුව හඬන්නේය. "සබඳ චන්ද්‍රිකාව මේ මාගේ ජීවිතය තව ද ආයු ඇති ව තිබිය දී සන්තතිවිච්ඡේදයෙන් නැසෙමි යි සිතමි. එබැවින් මම තිගේ ක්‍රීඩා විනෝදයෙහි නොඇලෙමි. ලද ශර ප්‍රහාරයෙන් වෑහෙන්නා වූ ලෙහෙයෙන් රැඳී ඔත්තා වූ හා මාගේ ජීවිතය නොබෝ කලකින් කඳ සැඟවෙන්නේය. කකියා ගිය තලතෙලක ලූ තණ සෙයින් ද මුලින් සිඳ හෙලූ ගසක් සෙයින් ද නියං සමයෙහි පැන් සිඳී වියලී ගිය මළ **හෝකඳුරක්** සෙයින් ජීවිත විනාශයට පැමිණෙන සේ බලව." පර්වතයක්හි වසන ලදුව ක්ෂණ ක්ෂණයෙහි වෑහෙන්නා වූ වර්ෂා ජල ධාරාවක් සෙයින්ද කඳුළු වෑහෙන්නට පටන් ගත්තේය.

(i) බරණැස් රජු කිඳුරාගේ දිවි තොර කිරීමට හේතු වූ කරුණ කුමක් ද?

(ii) කිඳුරා ක්‍රීඩා විනෝදයෙහි ඇලීම ප්‍රතික්ෂේප කළේ ඇයි?

(iii) "පියසත් නොඇසෙන සේ සෙමෙන් සෙමෙන් අවුදින්" මෙය ලිහිල් බසින් ලියන්න.

(iv) '**හෝකඳුරක්**' යන්නට කෙටි විවරණ සපයන්න. (ලකුණු 04 යි.)

(ඊ) ඒ කුමාරිකාවන්ගේ මෑණියෝ අවුත් තමන් දියණියන් මලස්න ශුද්ධ නොකොට මල් පිදූ බව දැක "එම්බල චණ්ඩාල කෙල්ල, අත්‍යන්ත නිර්මල වූ බුදුරජාණන් වහන්සේට මලස්න නොසෝධා කුමක් පිණිස මල් පිදී ද; තී කෙළේ කටයුත්තෙක් නොවේ"යි කීහ. ඒ අසා කුමාරිකාවෝ මෑණියන්ට කිපී "චණ්ඩාලකෙලි නම් තෙපි ම යැ"යි කියා තමන් මෑණියන්ට බිණූහ. මෙසේ ඒ කුමාරිකාවෝ මෙපමණ කුසල් අකුසල් කොට මෑතභාගයෙහි එයින් චුත ව දඹදිව උත්තර මධුරා නම් නුවර වීණා ගායනා කරන එක්තරා චණ්ඩාල බ්‍රාහ්මණයක්හට දූව උපන්හ; එකල්හි පළමු කළ ප්‍රාර්ථනා වූ පරිද්දෙන් විශිෂ්ට වූ රූ ඇති වූහ; ඔවුන්ගේ **සියලඟින්** විදුලිය කළඹක් වැනි රශ්මි මාලා සමූහයෝ නික්මෙති; හාත්පසින් සතර රියන් පමණ තන්හි ශරීරාලෝකයෙන් ම අන්ධකාර දුරු ව එකාලොක වෙයි; මුඛයෙන් මහනෙල්මල් සුවඳ හමා බස්සී; ශරීරයෙන් සඳුන් සුවඳ වහනය වෙයි; ඔවුන් දෙතන මැද රන්වන් වූ තිලකාභරණයෙක් මැවිණ; ඒ තිලකාභරණයෙන් අභිනව බාලාර්ක මණ්ඩලය සේ රශ්මි සමූහයෝ නික්මෙති.

(i) මෑණියන් දියණියන්ට දෝෂාරෝපණය කළ හේතුව කුමක් ද?

(ii) දියණියන් චණ්ඩාල කුලයෙහි ඉපදීමට හේතු වූ අකුශලය දක්වන්න.

(iii) "අභිනව බාලාර්ක මණ්ඩලය සේ" මෙය ලිහිල් බසින් ලියන්න.

(iv) '**සියලඟින්**' යන්නට කෙටි විවරණ සපයන්න. (ලකුණු 04 යි.)

(උ)

සු ව ද කුසුම් වරලසෙ හී
පැ ල ද කපුරු හර උරෙ හී
නොමඳ බරණ ලා සැර හී
නි බ ද කෙළිති ලියො පුරෙ හී

ප සු ක ර රුසිරෙන් සුර ඹා
ගොස කර රන්මිණි සල ඹා
එ නු ව ර කෙළි රඟ පුර ඹා
බ ඹ ස ර සිත වත් කල ඹා

(i) ස්ත්‍රීන් අලංකාර කර ගත් ශරීරාංග **දෙක** කවරේ ද?

(ii) බඹසර සිත කැලඹීමට හේතු වූ කාරණය කුමක් ද?

(iii) "ප සු ක ර රුසිරෙන් සුර ඹා
ගොස කර රන්මිණි සල ඹා"
මෙය ලිහිල් බසින් ලියන්න.

(iv) '**නොමඳ බරණ**' යන්නට කෙටි විවරණ සපයන්න. (ලකුණු 04 යි.)

[තුන්වැනි පිටුව බලන්න.

● (ඌ) සහ (එ) ප්‍රශ්න **දෙකට ම** පිළිතුරු සපයන්න.

(ඌ) පහත සඳහන් උද්ධෘත අතුරෙන් **හතරක** අවස්ථා සම්බන්ධය දක්වන්න.

(i) "උන්ට පිදේනියක් දෙන්ට නැති හෙයින් මුසුප්පුයෙමි"

(ii) "වඩු රියන් උස කැකුළු ඇති මහරන්තලියකින් බත් උපදින්නේය"

(iii) "සොඳුර, තොප ඉණ තුබූ ඉණකඩින් තොප පලන් ආභරණ ගලවා බැඳ දී ලන්න"

(iv) "එම්බා නැඟණියෙනි, මේ අනුන් සන්තක වස්තුවෙහි වරදවා පිළිපදනේය"

(v) "ඒත් ඒක මහ විපත්තියක් නේ! නන්නාඳුනන රටක නන්නාඳුනන මිනිස්සුත් එක්ක ඉන්න එක"

(vi) "උසුළු විසුළු නොකරනු මැන
පෙම්බර මා සමිඳාණෙනි"

(vii) "වතුර පැහෙනවා. තේ කෝප්පයක් වක්කරන්ඩ ද? කෝපි කෝප්පයක් හදන්ඩ ද?"

(ලකුණු 03 × 4 = 12 යි.)

(එ) කොළඹ කවි මඟ අනුගමනය කළ ද ස්වකීය ප්‍රතිභාපූර්ණ කවිත්වය ඉස්මතු කොට දැක්වීමට කවියා දැරූ උත්සාහය විමර්ශනයට ලක් කරමින් පහත දැක්වෙන කාව්‍ය නිර්මාණය පිළිබඳ රසාස්වාදයක් කරන්න.

වත්නියේ සැන්දෑව

හිරුරැස් විඩාවෙන් පීඩිත කෙසෙල්	වතු
සනසා පවන නළවයි දලු රිකිලි	අතු
මළහිරු කිරණ සිප ගැවුණ පරිදි	ලතු
රන්වන් වුණා පළුගස්වල මහලු	පොතු
මැඩියෝ අඬති පෙරළූ නව කුඹුරු	මඩින්
බස්සෝ ඉගිල යති නිහඬව හිසට	උඩින්
වවුලෝ පියාඹති මී ගෙඩි රැගෙන	තුඩින්
ඈ කිසිවිටෙක නැති ගත්ත ද මෙවැනි	හඬින්
සෙවණැලි නිදාගති ගම වටකළ	බැද්දේ
උණ බට තරඟයට මෙන් එකවෙක	මැද්දේ
උකුළෙහි කළය ඉඟ අත තාලෙට	පැද්දේ
ඇය එනු බලා වැඩිවෙයි රළවැල	සද්දේ
මඟ අස මලාමැලි යුතු තැනිතලා	වල
තණගොබ සමග පොරකයි නවතලා	පැල
කේතකි පඳුරු අතරින් නැඟ සළා	ගෙළ
ඇය දෙස බලයි නිහඬව සුදු බලා	වැළ
හැන්දෑ වලාකුළු නිල් නුබ ඔතා	ගතී
වැබඩ උණ පඳුරු ඇය ගැන කතා	ඇතී
රත්සර කැකුළු පෙඳ රැළි මැද ගොතා	වෙතී
පොබයයි ඇගේ වත නැරඹුම පතා	පෙතී
දෙ සවන අදී වැව්පිටියේ නඳ	සිරූ
පෙඳ රැළි පෙනේ ලෙස නිල් වරලස	පීරූ
දේදුනු පෑ දියේ තව පීනති	සේරූ
පැපත් රළ වළලු ඉන් වෙයි හුව	මාරූ
මංකඩ දිලේ විසිතුරු හිරු කිරණ	වැනී
ඈ ඒ එළිය බී මගෙ හදවතට	අනී
දියවැල් ඇගේ පය දැවටී වැළඳ	ගනී
රන්වන් රිදී පෙති වතුරෙන් උඩට	පනී
රැඹෝවීම මගෙ සතුටට හරස්	වුණා
ඈ මා දැකීමෙන් මඳකට තිගැස්	සුණා
අවිහිංසකව ඒ සමගම හිනැස්	සුණා
සතරැස පුදුම විදියට එක ඇසක්	වුණා

(ලකුණු 12 යි.)

[හතරවැනි පිටුව බලන්න.

PADANAMA PUBLICATIONS
+94 71 800 8533 / +94 77 088 2228　　WWW.PADANAMAPUBLICATION.LK

2. **(අ)** ශ්‍රාවක මනසෙහි ශ්‍රද්ධාව වර්ධනය වන ආකාරයට බණ කතා රචනා කිරීම දඹදෙණි කුරුණෑගල අවධිවල දී නව ප්‍රවණතාවක් ලෙස මතු වූ ආකාරය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 07 යි.)

(ආ) ශ්‍රාවකයා තම ග්‍රහණයට ගැනීමට යෝග්‍ය ආකාරයෙන් අවස්ථා වර්ණනයේ දී භාෂාව භාවිත කිරීමෙහි ලා සද්ධර්මරත්නාවලී කතුවරයා දැක්වූ සාමර්ථ්‍යය මට්ටකුණ්ඩලී කථාව ඇසුරෙන් විස්තර කරන්න.

නැත හොත්

ජාතක කතා කර්තෘවරයා ස්ත්‍රිය හෝ පුරුෂයා හෝ නො සලකා විවිධ අරමුණු ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වන සිතේ පැවැත්ම පාදක කොට ගෙන මනුෂ්‍ය ස්වභාවය විස්තර කරයි.
ජාතක පොතේ නියමිත කථාවස්තු ආශ්‍රයෙන් විමසන්න.

(ලකුණු 08 යි.)

3. සද්ධර්මාලංකාරයේ කථා වස්තුවල ඇතැම් සිදුවීම් තර්කානුකූලභාවයෙන් ඈත් වී ගියත් රසවත්භාවයෙන් පාඨකයාගේ සිත් ඇද බැඳ ගනී.
නිර්දිෂ්ට කථා වස්තු ආශ්‍රයෙන් විමසන්න.

නැත හොත්

පූජාවලී කතුවරයා කෘෂි කර්මාන්තය හා වෛද්‍ය විද්‍යාව පිළිබඳ ව ඉදිරිපත් කරන කරුණුවලින් තත්කාලීන සමාජය නිරූපණය වන ආකාරය නියමිත කථා වස්තු ආශ්‍රයෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 15 යි.)

4. අනායාසයෙන් කෙරෙන අවස්ථා නිරූපණයත් කථා වස්තුව වේගවත් ලෙස ගලා යන්නට සැලැස්වීමත් ගුත්තිල කාව්‍යයේ රචනෝපක්‍රම වී ඇති ආකාරය ගුත්තිල මූසිල හමුව ආශ්‍රයෙන් විමසන්න. (ලකුණු 15 යි.)

5. නවකතාවක පසුබිම යනුවෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ කුමක් දැයි විස්තර කොට බැද්දේගම කෘතියේ පළමු වන පරිච්ඡේදය කථා විකාසනය සඳහා පසුබිම සකසන අයුරු පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 15 යි.)

6. සිංහල කෙටිකතාවේ යථාර්ථ නිරූපණය පැහැදිලි කොට 'දිසොන්චිනාහාමි' කෙටිකතාවේ ආකෘතික හා තේමාත්මක විශේෂතා විස්තර කරන්න. (ලකුණු 15 යි.)

7. නිදහස් කවියේ ප්‍රථම තරංගයට/අවධියට අයත් ප්‍රමුඛ කවීන් තිදෙනෙකු පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක් කර, ඔවුන්ගේ කාව්‍ය නිර්මාණවල විශේෂ ලක්ෂණ **තුනක්** නිදසුන් දක්වමින් සාකච්ඡා කරන්න.

නැත හොත්

නිදහස් කවියේ ද්විතීය තරංගයේ/අවධියේ කවීන්ගේ කාව්‍යමය වාග්විලාසයේ විශේෂතා පරාක්‍රම කොඩිතුවක්කු, දයාසේන ගුණසිංහ හා නන්දන වීරසිංහ යන කවීන්ගේ නිර්මාණ ඇසුරෙන් පෙන්වා දෙන්න.

(ලකුණු 15 යි.)

8. සාම්ප්‍රදායික චින්තනයෙන් මිදී මූලාශ්‍රය ඉක්මවා යෑමට එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර සමත් වූ ආකාරය පෙමතො ජායතී සොකො නාට්‍ය පෙළ ආශ්‍රයෙන් පරීක්ෂා කරන්න. (ලකුණු 15 යි.)

* * *

1. පහත දැක්වෙන (අ), (ආ), (ඉ), (ඊ) හා (උ) උද්ධෘත අතුරෙන් **තුනක්** තෝරා ගෙන ඒ ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට ද (ඌ) හා (එ) ප්‍රශ්නවලට ද පිළිතුරු සපයන්න. (මේ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු ලිවීමේ දී වර්තමාන ලේඛන ව්‍යවහාරය ම යොදා ගන්න.)

(අ) 'පුතණි, එසේ සිතන්නේ හැයි ද? මුඹ වර්ධන ව සිටියවුන් හෙයින් ගෙයි තබාගෙන හිඳුමෝ ද? ජාති ආදීන් සරි සාමාන්‍ය තැනකට පාවාදියහැක්කැ'යි කිවුය. 'අපට අනික් කවුරුනුත් නොකැමැත්තේ මුත් කොලදොත් මියමි' කිවුය. මෑණියෝ නොයෙක් ලෙස කියාත් ගිවිස්වාගත නොහී පියාණන්ට කිවුය. උයිත් කියා ගිවිස්වාගත නොහී කළමනා කිම් දෝහෝ යි සිතා ඒ සොරු මරන්ට ගෙනයන තැනැත්තවුන්ට මසු දහසක් සොරා යවා 'තෙලෙ හැරගෙන තුලු නොමරා අපට එවුවමැනවැ'යි කියා යවූය. එයිත් ගිවිස ඌ සිටාණන්ට හැරලා අනිකකු මරාපියා 'සොරු මරාපීම්හ'යි රජ්ජුරුවන්ට කිවුය. සිටාණෝත් තමන්ගේ දුවණියන් **අර්ථී ව** ඌ ම කැමති හෙයින් මරණින් ගැලවුණු තැනැත්තවුට සරණපාවා දුන්හ.

(i) සොරා මරන්නට ගෙන යන්නවුන්ට මසු දහසක් දෙන ලද්දේ කවුරුන් විසින් ද?

(ii) මසු දහසක් ලබා දීමෙන් අපේක්ෂා කළේ කුමක් ද?

(iii) "තෙලෙ හැරගෙන තුලු නොමරා අපට එවුවමැනවැ" මෙය ලිහිල් බසින් ලියන්න.

(iv) '**අර්ථී ව**' යන්නට කෙටි විවරණ සපයන්න. (ලකුණු 04 යි.)

පිළිතුරු:

(i) කුණ්ඩලකේසිගේ පියා/තාත්තා/අප්පච්චි/විසින් ('සිටුවරයා' යනුවෙන් ලියා ඇත් නම් ලකුණු පිරිනමන්න)

(ii) සොරා නොමරා /මරණයට පත් නො කොට ආපසු තමන් වෙත ගෙන්වා ගැනීම; සොරා බේරා ගැනීම

(iii) මෙය රැගෙන/ ඇර ගෙන/ ඇර ගෙන/හැර ගෙන/ හැර ගෙනැ/ගෙන/ ඔහු නොමරා අප වෙත එවන්න/ අපට ලබා දෙන්න.

(iv) අර්ථය අපේක්ෂාවෙන්, යහපත පිණිස, හිත පිණිස, හිතවැඩ පිණිස

(ලකුණු 01 x 4 = 04 යි.)

(ආ) "වෛද්‍යශිල්පය හදාරා ගනිමි නම් වෛද්‍යාචාරිය යන නාම ඇසූ කල ම සත්ත්වයෝ මවුන් පියන් ගුරුන් කොට ම සිතා ඔවුන් කෙරෙහි ප්‍රිය ඇති වන්නාහුය. වෛද්‍යශාස්ත්‍රය නම් දතුවාහට මෙලොවත් වැඩ වෙයි. පරලොවත් වැඩ වෙයි. පින් වෙයි. එසේ හෙයින් වෛද්‍යශාස්ත්‍රය ම උගන්මි"යි සිතා තක්සලා නුවර ගොස් දිසාපාමොක් ආචාරීන් දැක තමන් ආ පවත් කියා සිටියහ. ආචාරී "තොපි කවුරු දැ"යි විචාළහ. "අනිකක් කිම් නම් මා කෙරෙහි ආදර නොකරති"යි සිතා "රජගහ නුවර බිම්බිසාර රජ්ජුරුවන්ගේ මුනුබුරාණෙමි. අභය නම් රාජකුමාරයන් පුතණුයෙමි"යි කීහ. "කුමන ශාස්ත්‍රයක් උගනුදැ"යි විචාළහ. "වෛද්‍යශාස්ත්‍රය උගනිමි"යි කීහ. ආචාරීහු "ආචාරිභාගය ගෙනාවු දැ"යි විචාළහ. "දෙමවුපියන්ට නොකියා ශිල්පලෝභයෙන් **සොරා අයිමි**. එසේ හෙයින් ආචාරිභාගය නොගෙනායෙමි. නුඹවහන්සේට මෙහෙ කොට ධර්මාන්තේවාසිකව ශිල්ප හදාරමි"යි කීහ.

(i) වෛද්‍ය ශිල්පය හැදෑරීමෙන් ලැබෙන ඵල **දෙකක්** ලියන්න.

(ii) ශිල්ප ඉගැන්වීම සඳහා දිසාපාමොක් ආචාර්යවරයා ශිෂ්‍යයන්ගෙන් අපේක්ෂා කළේ කුමක් ද?

(iii) "නුඹවහන්සේට මෙහෙ කොට ධර්මාන්තේවාසිකව ශිල්ප හදාරමි." මෙය ලිහිල් බසින් ලියන්න.

(iv) '**සොරා අයිමි**' යන්නට කෙටි විවරණ සපයන්න. (ලකුණු 04 යි.)

පිළිතුරු:

(i) 1. දෙමව්පියන් ගුරුන් සේ සලකා/ සිතා ඔවුන් (වෛද්‍යවරුන්) කෙරෙහි ප්‍රසාදය ඇති කර ගැනීම

2. මෙලොව සහ පරලොව යහපත (මෙලොව, පරලොව කරුණු දෙකක් වශයෙන් ගෙන තිබුණ ද ලකුණු ප්‍රදානය කරන්න)

3. පින් ඇති වීම (මෙයින් දෙකක් දක්වා තිබීම ප්‍රමාණවත් ය.)

(ii) ගුරු පඬුරු (ආචාර්යභාගය)/ ගුරුවරයාට මෙහෙ කිරීම

(iii) ඔබතුමාට සේවය/ බැළ මෙහෙවර කොට ධර්මයට අනුකූල ව ශාස්ත්‍ර උගනිමි/ ළඟ නැවතී උගනිමි/ ධර්මයෙහි හැසිරෙමි

(iv) (දෙමව්පියන්ගෙන් අවසර නොගෙන) රහසේ/ සොරෙන්/ හොරෙන්/ නොදන්වා පැමිණියෙමි

(ලකුණු 01 x 4 = 04 යි.)

(ඉ) එසඳ බරණැස් රජ්ජුරුවෝ ඒ ගායනා ශබ්දය අසා පියසත් නොඇසෙන සේ සෙමෙන් සෙමෙන් අවුදින් ලියකිඳුරාණන් උන් නියාව ද නටමින් සිටි කිඳුරාඞ්ගනාවන් ද දැක පිළිබඳ වූ සිත් ඇති ව "මේ කිඳුරා විද දිවි තොර කොට මැ හා සමඟ වාසය කෙළෙම් නම් යහපතැ" යි සිතා සැඟවී සිට කිඳුරාට හීයක් විද්දේය. ඒ ශර ප්‍රහාරයෙන් වැහෙන්නා වූ ලේ දියෙන් මහත් වේදනාවෙන් මිඬනා ලදුව හඬන්නේය. "සඳ චන්ද්‍රිකාව මේ මාගේ ජීවිතය තව ද ආයු ඇති ව තිබිය දී සන්තතිවිච්ඡේදයෙන් නැසෙමි යි සිතමි. එබැවින් මම සිගේ ක්‍රීඩා විනෝදයෙහි නොඇලෙමි. උදු ශර ප්‍රහාරයෙන් වැහෙන්නා වූ ලෙහෙයෙන් රැඳී ඔත්තා වූ හා මාගේ ජීවිතය නොබෝ කලකින් කඳ පැහැවෙන්නේය. කකිසා ගිය තලතෙලක ලූ තණ සෙයින් ද මුලින් සිඳ හෙලූ ගසක් සෙයින් ද නියං සමයෙහි පැන් සිඳී වියලී ගිය මළ **ශෝකඳුරක්** සෙයින් ජීවිත විනාශයට පැමිණෙන සේ බලව." පර්වතයක්හි වසන ලදුව ක්ෂණ ක්ෂණයෙහි වැහෙන්නා වූ වර්ෂා ජල ධාරාවක් සෙයින්ද කඳුළු වැහෙන්නට පටන් ගත්තේය.

(i) බරණැස් රජු කිඳුරාගේ දිවි තොර කිරීමට හේතු වූ කරුණ කුමක් ද?

(ii) කිඳුරා ක්‍රීඩා විනෝදයෙහි ඇලීම ප්‍රතික්ෂේප කළේ ඇයි?

(iii) "පියසත් නොඇසෙන සේ සෙමෙන් සෙමෙන් අවුදින්" මෙය ලිහිල් බසින් ලියන්න.

(iv) **'ශෝකඳුරක්'** යන්නට කෙටි විවරණ සපයන්න. (ලකුණු 04 යි.)

පිළිතුරු:

(i) කිඳුරිය ලබා ගැනීම/ කිඳුරා මරා කිඳුරිය සමඟ එක් ව විසීම/ කිඳුරිය පිළිබඳ ව ඇති කර ගත් රාගය/ කැමැත්ත නිසා

(ii) තවත් ජීවත් වන්නට කල් තිබියදී අකල් මරණයකට ගොදුරු වන්නට සිදු වූ බව දැනුණු හෙයින්/ ආයුෂ ඇති ව තිබිය දී කිඳුරාගේ ජීවිතය නැති ව යන නිසා

(iii) පා ගැටෙන හඬ/ පියවර හඬ/ අඩි ශබ්දය නොඇසෙන පරිදි සෙමින් පැමිණ

(iv) කුඩා දිය පහරක්

(ලකුණු 01 x 4 = 04 යි.)

(ර) ඒ කුමාරිකාවන්ගේ මෑණියෝ අවුත් තමන් දියණියන් මලස්න ශුද්ධ නොකොට මල් පිදූ බව දැක "එම්බල චණ්ඩාල කෙල්ල, අත්‍යන්ත නිර්මල වූ බුදුරජාණන් වහන්සේට මලස්න නොසෝධා කුමක් පිණිස මල් පිදී ද; තී කෙළේ කටයුත්තෙක් නොවේ"යි කීහ. ඒ අසා කුමාරිකාවෝ මෑණියන්ට කිපී "චණ්ඩාලකෙලි නම් තෙපි ම යැ"යි කියා තමන් මෑණියන්ට බිණූහ. මෙසේ ඒ කුමාරිකාවෝ මෙපමණ කුසල් අකුසල් කොට මැතභාගයෙහි එයින් චුත ව දඹදිව උත්තර මධුරා නම් නුවර වීණා ගායනා කරන එක්තරා චණ්ඩාල බ්‍රාහ්මණයක්හට දූව උපන්හ; එකල්හි පළමු කළ ප්‍රාර්ථනා වූ පරිද්දෙන් විශිෂ්ට වූ රූ ඇති වූහ; ඔවුන්ගේ **සියලඟින්** විදුලිය කළඹක් වැනි රශ්මි මාලා සමූහයෝ නික්මෙති; හාක්පසින් සතර රියන් පමණ තන්හි ශරීරාලෝකයෙන් ම අන්ධකාර දුරු ව එකාලොක වෙයි; මුඛයෙන් මහනෙල්මල් සුවඳ හමා බස්සී; ශරීරයෙන් සඳුන් සුවඳ වහනය වෙයි; ඔවුන් දෙතන මැද රන්වන් වූ තිලකාභරණයෙක් මැවිණ; ඒ තිලකාභරණයෙන් අභිනව බාලාර්ක මණ්ඩලය සේ රශ්මි සමූහයෝ නික්මෙති.

(i) මෑණියන් දියණියන්ට දෝෂාරෝපණය කළ හේතුව කුමක් ද?

(ii) දියණියන් චණ්ඩාල කුලයෙහි ඉපදීමට හේතු වූ අකුශලය දක්වන්න.

(iii) "අභිනව බාලාර්ක මණ්ඩලය සේ" මෙය ලිහිල් බසින් ලියන්න.

(iv) '**සියලඟින්**' යන්නට කෙටි විවරණ සපයන්න. (ලකුණු 04 යි.)

පිළිතුරු:

(i) මල් ආසනය නොසෝදා/ පිරිසිදු නොකොට මල් පිදූ නිසා/ මල් පූජා කළ බව දැකීම

(ii) මවට චණ්ඩාල කෙල්ල යැයි ඇමතීම/ මෑණියන්ට කිපී ''චණ්ඩාල කෙල්ල නම් තෙපි'' යැයි බැණ වැදීම

(iii) අලුතින් පායා එන/ පැයූ ළහිරු මඬල සේ

(iv) සකලාංගයෙන්/ සියල් සිරුරෙන්/ මුළු මහත් ශරීරයෙන්

(ලකුණු 01 x 4 = 04 යි.)

(ල) සු ව ද කුසුම් වරලසෙ හී
පැ ල ද කපුරු හර උරෙ හී
නොමඳ බරණ ලා සැර හී
නි බ ද කෙළිති ලියො පුරෙ හී

ප සු ක ර රුසිරෙන් සුර ඕා
ගොස කර රන්මිණි සල ඕා
එ තු ව ර කෙළි රඟ පුර ඕා
බ ඹ ස ර සිත වත් කල ඕා

(i) ස්ත්‍රීන් අලංකාර කර ගත් ශරීරාංග **දෙක** කවරේ ද?

(ii) බඹසර සිත කැලඹීමට හේතු වූ කාරණය කුමක් ද?

(iii) "ප සු ක ර රුසිරෙන් සුර ඕා
ගොස කර රන්මිණි සල ඕා"
මෙය ලිහිල් බසින් ලියන්න.

(iv) '**නොමඳ බරණ**' යන්නට කෙටි විවරණ සපයන්න. (ලකුණු 04 යි.)

පිළිතුරු:

(i) (අ) කේශ කලාපය/ කොණ්ඩය/ කෙස් කලඹ/ කෙස් වැටිය/ මුහුලස

(ආ) ළැම පෙදෙස/ පපු පෙදෙස/ වක්ෂස්තලය/ ළපැත්ත

(ii) ඒ පුරයේ/ නගරයේ ස්ත්‍රීන්ගේ/ ළඳුන්ගේ/ පුරාංගනාවන්ගේ/පුරඟනන්ගේ ක්‍රීඩා විලාසය/ නැටුම් විලාසය

(iii) රූපශ්‍රීයෙන්/ රූප ලාවණ්‍යයෙන්/ රූ සිරියෙන් දිව්‍ය ස්ත්‍රීන්/දෙවඟනන්/ දිව ළඳුන් පරාජය කර/ පසු බස්වා/ පරදවා රනින් කළ මිණි සළඹ (පාද වළලු) නාද කර/ නද කර/ ගොස කර/ හඬ නංවා

(iv) බොහෝ ආභරණ / නොයෙක් ආභරණ

(ලකුණු 01 x 4 = 04 යි.)

- (උ) සහ (ඌ) ප්‍රශ්න දෙකට ම පිළිතුරු සපයන්න.

(උ) පහත සඳහන් උද්ධෘත ඇසුරෙන් **හතරක** අවස්ථා සම්බන්ධය දක්වන්න.

(i) "උන්ට සිදේනියක් දෙන්ට නැති හෙයින් මුසුප්පුයෙමි"

(ii) "වඩු රියන් උස කැකුළු ඇති මහරන්තලියකින් බත් උපදින්නේය"

(iii) "සොඳුර, ගොප ඉණ තුබූ ඉණකඩින් තොප පලන් ආභරණ ගලවා බැඳ දී ලන්න"

(iv) "එම්බා නැඟණියෙනි, මේ අනුන් සන්තක වස්තුවෙහි වරදවා පිළිපදනේය"

(v) "ඒත් ඒක මහ විපත්තියක් නෙ! නන්නාඳුනන රටක නන්නාඳුනන මිනිස්සුත් එක්ක ඉන්න එක"

(vi) "උසුළු විසුළු නොකරනු මැන
පෙම්බර මා සමිඳාණෙනි"

(vii) "වතුර පැහෙනවා. තේ කෝප්පයක් වක්කරන්ඩ ද? කෝපි කෝප්පයක් හදන්ඩ ද?"

(ලකුණු 03 × 4 = 12 යි.)

පිළිතුරු:

(i) ධර්මසේන හිමියන් විසින් රචිත සද්ධර්මරත්නාවලියේ කුණ්ඩලකේසිගේ වස්තුවෙන් උපුටා ගත් පාඨයකි.

කුණ්ඩලකේසි මරා ඇයගේ ආභරණ ගෙන විකුණා ජීවත් වීමට උපක්‍රමයක් සිතමින් සිටි සොරාගෙන් කණගාටුවෙන් සිටීමට හේතු විමසූ කුණ්ඩලකේසියට සොරා විසින් පවසන ලද්දකි.

(ii) මයූරපාද පරිවේණාධිපති බුද්ධපුත්‍ර හිමියන් විසින් රචිත පූජාවලියෙහි අනුරුද්ධ කුමාර කථාවෙන් උපුටා ගත්තකි.

බත් උපදින ආකාරය පිළිබඳ අනුරුද්ධ, කිම්බිල, භද්දිය යන කුමාරවරුන් අතර ඇති වූ සංවාදයේ දී අනුරුද්ධ කුමරා විසින් අනික් කුමරුවන්ට පවසන ලද්දකි.

(iii) පන්සිය පණස් ජාතක පොතේ චුල්ල ධනුද්ධර ජාතකයෙන් උපුටා ගන්නා ලද්දකි.

චුල්ල ධනුද්ධර කුමරා මිය ගිය පසු චැද්දා හා යන චුල්ල ධනුද්ධර කුමරාගේ භාර්යාව වූ කුමරිය යම් දිනක තමාට ද ද්‍රෝහ වනු ඇතැයි සිතූ වැද්දා ඇය හැර යාමට තීරණය කළ අවස්ථාවේ කුමරියට කියන ලද්දකි.

(iv) ධර්මකීර්ති හිමියන් විසින් රචිත සද්ධර්මාලංකාරයේ නන්දිවාණිජ වස්තුවෙන් උපුටා ගන්නා ලද්දකි.

සිව ඇමතිවරයා වෙළඳ භාර්යාවගේ සිත දිනා ගැනීමට දාසියක අත තෙවන වතාවටත් පඬුරු යැවූ කල වෙළඳ භාර්යාව විසින් දාසියට පවසන ලද්දකි.

බබුන්ගේ පැලට යන ප්‍රනාන්දු මුදලාලි දුර පළාතකට ගොස් යහතින් වාසය නොකරන්නේ මන්දැයි බබුන්ගෙන් විමසූ විට බබුන් විසින් ප්‍රනාන්දු මුදලාලිට කියන ලද්දකි.

(vi) එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර විසින් රචිත පෙමතො ජායතී සොකො නාට්‍යයෙන් උපුටා ගන්නා ලද්දකි.

ස්වර්ණතිලකා සමග ගෘහ වාසය ඇරඹූ උද්දාල බමුණා සිවු මසක් සිප් හලට නොගොස් සිටීම හේතුවෙන් ඇති වූ කතාබහේදී ස්වර්ණතිලකා විසින් උද්දාල බමුණා හට පවසන ලද්දකි.

(vii) සයිමන් නවගත්තේගම විසින් රචිත 'ස්නේහය' කෙටිකතාවෙන් උපුටා ගන්නා ලද්දකි.

සිල් සමාදන් වීමට පන්සලට යාමට රන්කිරාගෙන් අවසර ගැනීමට ඔහු හා කතා කිරීම සඳහා ඔහුගේ අවධානය තමා වෙත යොමු කරවා ගැනීමේ අදහසින් පිංචි මහයියා විසින් ඔහුට පවසන ලද්දකි.

(ඕනෑම 04 කට ලකුණු 03 x 04 = 12 යි.)

(එ) කොළඹ කවි මග අනුගමනය කළ ද ස්වකීය ප්‍රතිභාපූර්ණ කවිත්වය ඉස්මතු කොට දැක්වීමට කවියා දැරූ උත්සාහය විමර්ශනයට ලක් කරමින් පහත දැක්වෙන කාව්‍ය නිර්මාණය පිළිබඳ රසාස්වාදයක් කරන්න.

වන්නියේ සැන්දෑව

හිරු රැස් වීධාවෙන් පීඩිත කෙසෙල් වතු
සහසා පවනා නළවයි දලු රිකිලි අතු
මළහිරු කිරණ සිප ගැවුණ පරිදි ලතු
රන්වන් වුණා පළගස්වල මහලු පොතු

මැඩියෝ අඬති පෙරළි නව කුඹුරු මඩින්
බස්සෝ ඉගිල සැති සිහඬව හිසට උඩින්
වවුලෝ පියාඹති මී ගෙඩි රැගෙන කුඩින්
ඈ කිසිවිටෙක නැති ගත්ත ද මෙවැනි හඬින්

සෙවණැලි නිදාගති ගම වටකළ බැද්දේ
උණ බට තරඟයට මෙන් එකටෙක මැද්දේ
උකුලෙහි කළය ඉඟ අත කාලෙට පැද්දේ
ඇය එනු බලා වැඩිවෙයි රළවැල සද්දේ

ඔග අස මලාමැලි යුතු නැනිතලා වල
තණගොබ සමග පොරකයි නවතලා පැල
කේතකි පඳුරු අතරින් නැග සළා ගෙළ
ඇය දෙස බලයි නිහඬව සුදු බලා වැළ

හැන්දෑ වලාකුළු නිල් නුබ ඔකා ගති
වැබඩ උණ පඳුරු ඇය ගැන කතා ඇති
රත්සර කැකුළු පෙද රැළි මැද ගොතා වෙති
පොබයයි ඇගේ වත නැරඹුම පතා පෙති

දෙ සවන අදී වැව්පිටියේ නඳ සීරු
පෙඳ රැළි පෙණේ ලෙස තිල් වරලස පීරු
දේදුනු පෑ දියේ කව පීනති සේරු
පැපත් රළ වළලු ඉන් වෙයි හුව මාරු

මංකඩ දිලේ විසිතුරු හිරු කිරණ වැනී
ඈ ඒ එළිය බී මගෙ හදවතට අනී
දියවැල් ඇගේ පය දැවටී වැළඳ ගනී
රන්වන් විදී පෙති වතුරෙන් උඩට පනී

රැබෝවීම මගෙ සතුටට හරස් වුණා
ඈ මා දැකීමෙන් මඳකට තිගැස් සුණා
අවිහිංසකව ඒ සමගම හිනැස් සුණා
සතරැස පුදුම විදියට එක ඇසක් වුණා

(ලකුණු 12 යි.)

■ විමලරත්න කුමාරගම අයත් වන කාව්‍ය ධාරාවෙහි ලක්ෂණ පැහැදිලි කොට කුමාරගම එයින් මිදී ස්වීය කවිත්වය විදහා පෑ ආකාරය පිළිබඳ අවබෝධය ප්‍රකට කරමින් ශිෂ්‍යයා අදාළ කවි පන්තිය රසාස්වාදය කළ යුතු ය.

1. කුමාරගම කොළඹ කවියේ ද්විතීය තරංගයේ ප්‍රචලිත ව පැවති සමුද්‍රඝෝෂ විරිතෙන් යුත් එළිසම සිව් පද කාව්‍ය මාර්ගය අනුගමනය කළ ද සමකාලීන අන්‍ය කවීන්ට වඩා වෙනස් මගක යමින් අපූර්වත්වයෙන් යුත් කාව්‍ය නිර්මාණ බිහි කළ කවියෙකි.

◆ පුරාතන ආලංකාරිකයන් කවි ශක්තිය හඳුන්වා ඇත්තේ 'ප්‍රතිභාව' යනුවෙනි. ප්‍රතිභාව යනු "අපූර්ව වස්තු නිර්මාණය කිරීමේ හැකියාව" ලෙස සැලකේ. මෙහි 'අපූර්ව' යන්නෙන් පෙර නොවූ විරූ දෙයක් ම අපේක්ෂා නොකෙරේ. සුපුරුදු දෙයක් වුව නවතාවෙන් ඉදිරිපත් කිරීම අපූර්ව වස්තු නිර්මාණයකි.

◆ මේ පද්‍ය පන්තියෙහි රචකයා තම අත්දැකීම කාව්‍යයට නැඟීමේ දී පරිසරයෙහි එදිනෙදා දක්නට ලැබෙන සිද්ධි, අවස්ථා හා වස්තු කෙරෙහි වෙනස් දෘෂ්ටියක් හෙළමින් ඒවා අපූර්වත්වයෙන් යුතුව කාව්‍යයට නඟනුයේ තහවුරු ව පවත්නා සම්ප්‍රදායයෙහි ම රැඳෙමින් සම්ප්‍රදාය අතික්‍රමණය කරමිනි.

◆ කුමාරගමගේ කාව්‍ය නිර්මාණ සඳහා වැඩි වශයෙන් වස්තු වූයේ වන්නියේ ජන ජීවිතය යි. තමා හොඳින් දන්නා වන්නියේ විවිධ සිදුවීම් කුමාරගම කවියට නඟා තිබෙන්නේ නිරායාස කවි සිතුවිලි ලෙසිනි.

◆ සමකාලීන අන්‍ය කවීන් අතථ්‍ය කාල්පනික ලෝක කාව්‍යගත කරද්දී කුමාරගම තථ්‍ය ප්‍රායෝගික ලෝකය සිය කාව්‍ය නිර්මාණ සඳහා බහුල වශයෙන් යොදා ගෙන තිබේ.

2. • දිවා කල දැඩි හිරු රැසින් විඩාපත් ගහ කොළ පවා සන්ධ්‍යාව එළඹෙත් ම ප්‍රාණවත් බවට පත් වූ සැටි කියමින් ඇරඹෙන නිර්මාණය ධ්වනි ගුණයෙන් යුක්ත ය. 'රන්වන් වුණා පළු ගස්වල මහලු පොතු' යන කාව්‍ය ඛණ්ඩය ධ්වනිතාර්ථ නංවන්නකි.

◆ දෙවන හා තෙවන පැදි කොටස්වලින් අඳුරට බිය නැති යුවතියක දිය පිණිස වැවට යන අයුරු වර්ණිත ය. අඳුර උදා වූ සැටි කවියා චිත්‍රණය කරන්නේ 'සෙවණැලි නිදා ගති ගම වට කළ බැද්දේ' යන නැවුම් කාව්‍යෝක්තියෙනි. යුවතිය දැකීමෙන් අචේතනික වැව පවා උදම් වන සැටි 'ඈ එනු බලා වැඩි වෙයි රළ වැල සද්දේ' යන කාව්‍යෝක්තියෙන් වර්ණිත ය.

◆ තෙවන, සිව් වන කාව්‍ය ඛණ්ඩ යුවතියගේ රූ සිරිය දැකීමෙන් උදම් වූ පරිසරයේ ඇතැම් ලක්ෂණ කාව්‍යයට නංවයි.

'කේතකි පඳුරු අතරින් ගෙල නඟා බලන බලා වැළ' සහ 'පෙඳ රැළි මැද ගොත වන රත්සර කැකුළු පෙති පොබයමින්' යුවතියගේ රුව නැරඹීමට සැරසෙන අයුරු ඒ කාව්‍ය ඛණ්ඩවල වර්ණිත අතර සන්ධ්‍යාව එළඹෙන අයුරු කවියට නඟා තිබෙන්නේ 'හැන්දෑ වලාකුළු නිල් තුබ ඔතා ගතී' යන කාව්‍යෝක්තියෙනි.

◆ පද විකෘතියක් (ගොත වෙයි - "ගොතා වෙතී") සහ ව්‍යාකරණ නය බිඳුමක් "රත්සර කැකුළු පෙඳ රැළි මැද ගොතා වෙතී", "පෙති (එනම් මත්ස්‍යයෝ) උඩට පනී" යන්නෙහි ඇතත් එයින් කවිත්වය සපුරා පළුදු නොවේ.

♦ යුවතියගේ සහ කථකයාගේ හමුවීම අඳුර විසින් සීමා කරන ලද මුත් ඔවුන් දෙදෙනාගේ නෙත් සතර එක් ඇසක් වීමෙන් ඒ අවස්ථාව අනුරාගී නිමේෂයක් බව ධ්වනිත වෙයි. සන්ධ්‍යාව ඇතැම් විට කථකයාගේ ජීවිතයේ සන්ධ්‍යා සමය සංකේතවත් කරනවා විය හැකි ය.

• කවියා සිය අනුභූතිය සහෘදයා හමුවට ගෙන එනු පිණිස යොදා ගත් භාෂා ව්‍යවහාර, කාව්‍යෝක්ති, සංකල්ප රූප ද චරිත, එළිසමය ආදි ආකෘතික ලක්ෂණ ද කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් පිළිතුරු ලියා තිබීම අපේක්ෂා කෙරේ.

(ලකුණු 12 යි)

2. (අ) ශ්‍රාවක මනසෙහි ශ්‍රද්ධාව වර්ධනය වන ආකාරයට බණ කතා රචනා කිරීම දඹදෙණි කුරුණෑගල අවධිවල දී නව ප්‍රවණතාවක් ලෙස මතු වූ ආකාරය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 07 යි.)

(ආ) ශ්‍රාවකයා තම ග්‍රහණයට ගැනීමට යෝග්‍ය ආකාරයෙන් අවස්ථා වර්ණනයේ දී භාෂාව භාවිත කිරීමෙහි ලා සද්ධර්මරත්නාවලි කතුවරයා දැක්වූ සාමර්ථ්‍යය මට්ටකුණ්ඩලී කථාව ඇසුරෙන් විස්තර කරන්න.

නැතහොත්

ජාතක කතා කර්තෘවරයා ස්ත්‍රිය හෝ පුරුෂයා හෝ කොට සලකා විවිධ අරමුණු ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වන සිතේ පැවැත්ම පාදක කොට ගෙන මනුෂ්‍ය ස්වභාවය විස්තර කරයි.
ජාතක පොතේ තියමිත කථාවස්තු ඇසුරෙන් විමසන්න.

(ලකුණු 08 යි.)

මේ ප්‍රශ්නය අනිවාර්ය එක් කොටසකින් හා වරණීය කොටස් දෙකකින් යුක්ත වේ.

අනිවාර්ය (අ) කොටසට හා (ආ) යටතේ දක්වා ඇති එක් කොටසකට පිළිතුරු සපයා තිබිය යුතු ය.

(අ) **දඹදෙණි** - කුරුණෑගල සාහිත්‍ය **අවධි සම්බන්ධයෙන් ශිෂ්‍යයා සතු විචාරාවබෝධය මේ කොටසින් මැන** බැලේ..

2. (අ) දඹදෙණි රාජධානි සමයේ දී විදේශාක්‍රමණවලින් රට නිදහස් කොට ගැනීමෙන් අනතුරු ව ඇති කෙරුණු සාහිත්‍ය ප්‍රබෝධය පිළිබඳ ව හා ශාසන පුනර්ජීවනය හේතුවෙන් සාහිත්‍ය කටයුතු උද්දීප්තියට පත් වූ ආකාරය පිළිබඳ දැනුමක් ශිෂ්‍යයා සතු විය යුතු ය. මෙහි ලා තෙවන විජයබා හා දෙවන පැරකුම්බා රජවරුන්ගේ හා දේවප්‍රතිරාජ වැනි ඇමතිවරුන්ගේ අනුග්‍රහය හේතු වූ ආකාරයත් පැහැදිලි කොට තිබීම අවශ්‍ය වෙයි. දඹදෙණි සාහිත්‍යය පොළොන්නරු සාහිත්‍යයේ ම දිගුවක් හැටියට හැඳින ගත හැකි ආකාරයත් ගද්‍ය පද්‍ය කෘති රාශියක් රචනා වූ ආකාරයත් පැහැදිලි කළ යුතු ය.

♦ **පූජාවලිය** තෙරුවන් ගුණ පවසමින් බෝධිසත්ත්ව පාරමිතාවෙහි අගය පහදන ආකාරයෙන් එය රචනා වී ඇති බවත් ධර්ම ව්‍යාඛ්‍යාන ග්‍රන්ථයක් වශයෙන් රචිත ව ධර්මෝපදේශ ඉස්මතු කොට දක්වමින් ඇති ආකාරයත් ශිෂ්‍යයා වටහා ගෙන තිබිය යුතු වෙයි.

♦ **සද්ධර්ම රත්නාවලිය** බණ කථා සංග්‍රයක් වුවත් හෘදයග්‍රාහී ගුණයෙන් යුක්ත ව රචනා කොට තිබීම කෙරෙහි විශේෂාවධානය යොමු කළ මනා ය. අලංකාරවාදී සම්ප්‍රදායයෙන් මිදී ධර්මෝපදේශ ඉදිරිපත් කරමින් ශ්‍රාවක මනසෙහි ශ්‍රද්ධාව ජනනය වන ආකාරයෙන් කතා වස්තු ඉදිරිපත් කොට ඇති ආකාරය පැහැදිලි කර තිබීම ද අවශ්‍ය වෙයි.

කුරුණෑගල සාහිත්‍ය සමය ශාසනයට හා අධ්‍යාපනයට මෙහෙයක් ඉටු කෙරුණු දේශපාලන නායකත්වය හේතුවෙන් උද්දීප්ත වූ ආකාරය පිළිබඳ පසුබිම් දැනුමක් ශිෂ්‍යයාට තිබිය යුතු ය.

- මේ අවධියේ වැදගත් ම සාහිත්‍යික කර්තව්‍යය වන **ජාතක පොත** සිංහලයට පරිවර්තනය කිරීම හා එහි මූලිකත්වය ගත් අය පිළිබඳ වත් එමගින් ශ්‍රාවක මනසෙහි ශාස්තෘන් වහන්සේ පිළිබඳ ශ්‍රද්ධාව කුළු ගන්වා ලූ ආකාරයත් පැහැදිලි කොට තිබිය යුතු ය.
- **සඟසරණ, සිංහල ථූපවංසය** හා **සිංහල බෝධිවංසය** ද මේ යුගයේ රචනා වූ ගද්‍ය ආඛ්‍යාන වෙයි. ඒවායිනුත් ශාස්තෘන් වහන්සේගේ චරිතය හා ස්මාරක විෂයයෙහි ශ්‍රද්ධාව ජනනය වන අයුරින් හඳුන්වා තිබීම හා ධර්මඥානය හා ශ්‍රද්ධාව පතළ කෙරෙන බවත් පෙන්වා දී තිබීම අවශ්‍ය වෙයි.

මේ කෘති ධර්ම දේශනා ශෛලියෙන් යුක්ත ව සම්පාදනය වූ බවත් පාලි කථා වස්තු පදනම් කොට ගනිමින් ශ්‍රද්ධාව ජනනය වන ආකාරයෙන් කථා වස්තු රචනය මේ අවධිවල නව ප්‍රවණතාවක් සේ මතු ව ආ ආකාරයත් පැහැදිලි කොට කෘති දෙකක් පිළිබඳ කරුණු දක්වා තිබීම ප්‍රමාණවත් ය.

(ලකුණු 07 යි)

2 (ආ) ශ්‍රාවකයා සිය ග්‍රහණයට ගැනීමට සුදුසු ආකාරයෙන් සද්ධර්ම රත්නාවලී කතුවරයා අවස්ථා වර්ණනයේ දී භාෂාව භාවිත කළ ආකාරය මේ පිළිතුරෙන් පැහැදිලි කොට තිබීම අවශ්‍ය වෙයි.

- සද්ධර්ම රත්නාවලී කතුවරයා සිය කෘතිය සඳහා කථා වස්තු ලබා ගන්නේ පාලි සාහිත්‍යයෙනි. ඒ කථා වස්තු ප්‍රධාන වශයෙන් භාරතීය සමාජය පදනම් කොට ගත් ඒවා ය. එසේ වුවත් ඒවා සිංහල භාෂාවෙන් ඉදිරිපත් කිරීමේ දී කතුවරයා පාඨකයා ග්‍රහණයට ගැනීමට යෝග්‍ය පරිදි කථා වස්තු තෝරා ගැනීමත් පරිවර්තනය කිරීමත් සිදු කළ ආකාරය කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු ය.

අවස්ථා:

- නිර්දිෂ්ට කතා වස්තුව වන මට්ටකුණ්ඩලී වස්තුවෙහි අදින්නපුබ්බක බමුණා සිය පුතුට කුණ්ඩලාභරණයක් තැනවීමට තීරණය කළ අවස්ථාව
- මට්ටකුණ්ඩලීගේ පාණ්ඩු රෝගයට පිළියම් යොදන ආකාරය
- දරුවා රෝගී වූ විට ඔහු බැලීමට නිවසට පැමිණෙන අය සිය වස්තුව දකිති යි බියෙන් බමුණා මට්ටකුණ්ඩලී ගෙදොරින් බැහැර ව තැබූ අවස්ථාව
- මට්ටකුණ්ඩලීට පිහිට වීමට යාම සඳහා බුදුන් වහන්සේ සූදානම් වන ආකාරය වර්ණනා කෙරෙන අවස්ථාව
- මට්ටකුණ්ඩලී හා බුදුන් වහන්සේ හමුව
- අදින්නපුබ්බක බමුණා සොහොනෙහි හඬමින් සිටින අවස්ථාවෙහි මට්ටකුණ්ඩලී දිව්‍යපුත්‍රයාගේ පැමිණීම
- අදින්නපුබ්බක බමුණා බුදුපාමොක් මහසඟනට දන් පිරිනමන අවස්ථාව

භාෂා ප්‍රයෝග:

1. සරල කෙටි වාක්‍ය රටාවක් යොදා ගැනීම:

නිදසුන්: ''උන්ගේ එක ම පුතණු කෙනෙක් ඇත. ජීවිතයක් සේ ඉතා ප්‍රියයෝ ය. ''

''එසේ කලට නැතක් වී සාල් වියදම් වෙයි.''

''බතුත් දුන මැනව.''

''මං කුලීත් දුන මැනව.''

''කෙළවර මිලත් දුන මැනව.''

2. ධර්මදේශනා රීතියට අනුගත දීර්ඝ වාක්‍ය රටා:

''මට්ටකුණ්ඩලීත් බුදුරැස් දක මියෙන වේලෙක රුවන් සක්මන මුනි පෙත්තක් ගෙන ගොස් සිටුවා ලා පෙත්ත දිසාවට නමා ලූ කලක් මෙන් මිදුල දිසාවට නැමීලා වැද හොත් තැනැත්තෝ ...''

''උඹ තුමූ සුධාභෝජන ජාතකයෙහි කෙළ ගණන් වස්තු ඇති සිටාණන් සක් දෙවිඳුගේ උපදෙසින් දන් දීමේ අදහස් ඇති වන තෙක් කිසි කෙනෙකුන්ට කිසිවක් දීමට මැලියා සේ...''

3. කාව්‍යමය වර්ණනා

''අලතාපිඬෙක ඇති වූ පබළු දලු වැනි දෝ හෝ''

''ලා රසෙහි ගලා ඔසවා ගත් කොබෝලීල මල් දමක් වැනි වූ''පුන් සඳමඬලින් භාගයක් රත් වලායෙකින්

4. ශබ්ද රසය ඉස්මතු වන පරිදි තත්සම පද යොදා ගැනීම:

වසන කලක් පරිද්දෙන්...''

''මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් හා අශීත්‍යනුව්‍යඤ්ජනයෙන් හා බ්‍යාමප්‍රභාකේතුමාලායෙන්''

''ත්‍රිමණ්ඩල පටිච්ඡාදන වශයෙන්''

''ප්‍රවෘත්තිවිපාකදායක කුශලය''

''සර්වඥවිලාසය නමැති රසාඤ්ජනය''

5. ශ්‍රාවකයාට පහසුවෙන් තේරුම් ගත හැකි ගැමි වහර යොදා ගත් අවස්ථා:

''නුග ගස මහත් වුවත් නුග ඵලය කුඩා වන්නා සේ''

''පය බරවායට පිටිකර බෙහෙත් බඳිනා සේ''

''ආදා යවා තබා වල්පත ගත්තා සේ''

''අකුරු ලියන සේ නො දන්නා කෙනෙකුන් පත්වල හිරි අඳනා සේ''

- මෙවැනි අවස්ථා කිහිපයක් තෝරා ගනිමින් ඒ අවස්ථා පාඨක සිතෙහි කා වදින ආකාරයෙන් වර්ණනා කිරීමට කතුවරයා යොදා ගත් භාෂා ප්‍රයෝග හා ඔහුගේ භාෂා විලාසය පිළිබඳ ව විස්තර කොට තිබිය යුතු ය.

(ලකුණු 08 යි)

නැත හොත්

ජාතක කථා රචකයා සිය චරිත මඟින් විවිධ අරමුණු ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වන සිතේ පැවැත්ම පාදක කොට ගනිමින් මනුෂ්‍ය ස්වභාවය විස්තර කර ඇති ආකාරය පිළිතුරෙන් පැහැදිලි ව දක්වා තිබීම අපේක්ෂිත යි. ජාතක පොතේ එන ඇතැම් කතා වස්තුවලට පාදක වී ඇත්තේ ස්ත්‍රීන්ගේ මෙන් ම පුරුෂයන්ගේ ද විවිධාකාර සිතිවිලි හේතුවෙන් උද්ගත වූ ගැටුම්කාරී තත්ත්ව බව පෙන්වා දිය හැකි ය. එහෙත් ඒ තත්ත්ව ස්ත්‍රීභාවයට හෝ පුරුෂභාවයට හෝ ආවේණික ලක්ෂණ නො ව මනුෂ්‍ය ස්වභාවය බව එකී කතා වස්තු විමසන කල පැහැදිලි වෙයි.

1. චුල්ල ධනුද්ධර ජාතකය:

කුමරා - කුමරාගේ අධිමානය හා මමත්වය, කුමරිය කෙරෙහි ගෞරවයක් නො දැක්වීම (මස් ගෙන්වා ගැනීම හා ඒවා ආපසු යැවීම බිරිඳට පැවරීම)

කුමරිය - අවනතභාවය (කුමරා නියෝග කළ අවස්ථා දෙකෙහි ම ඔහුට අවනත වෙමින් සොරුන් කරා යෑම)

(කුමරාගේ අධිමානී හැසිරීම හේතුවෙන් ඇති වූ වෛරය හා ඔහු කෙරෙහි විරෝධයෙන් යුක්ත වීම)

සොර දෙටු - අධිමානය / අභිමානය (කුමරියට ආක්‍රෝෂ පරිභව බිණීම, කුමරිය හැර දමා යාම)

2. චන්දකින්නර ජාතකය:

කිඳුරා - බිරිඳ පිළිබඳ දැඩි සෙනෙහස (කිඳුරා හී පහරට ලක් වූ අවස්ථාවේ තම මරණයෙන් පසු තනි වන කිඳුරියගේ අසරණභාවය ගැන සිතා දුක් වීම)

කිඳුරඟන - පති භක්තිය, සැමියා කෙරෙහි දැඩි සෙනෙහස (කිඳුරා හී පහරට ලක් වූ විට

හඬා වැළපීම, රජුට ශාප කිරීම, දෙවියන්ගේ පිහිට ඉල්ලා සිටීම)

බරණැස් රජ -අනුරාගය හා ස්ත්‍රී ලෝලත්වය (කිඳුරියගේ සිත දිනා ගැනීමට තැත් කිරීම), ආත්මාර්ථකාමය (කිඳුරිය තමන් සතු කොට ගැනීමට කටයුතු කිරීම), අවස්ථාවාදී ස්වරූපය (කිඳුරිය අකැමැති වූ කල ඇය හෙළා දැකීම)

(අදාළ ජාතක කථා දෙකින් ඒ ඒ චරිත සම්බන්ධ නිදසුන් දක්වමින් මෙවැනි කරුණු විස්තර කර තිබීම අවශ්‍ය වේ.)

(ලකුණු 08 යි)

3. සද්ධර්මාලංකාරයේ කථා වස්තුවල ඇතැම් සිදුවීම් තර්කානුකූලභාවයෙන් ඈත් වී ගියත් රසවත්භාවයෙන් පාඨකයාගේ සිත් ඇද බැඳ ගනී.
නිර්දිෂ්ට කථා වස්තු ආශ්‍රයෙන් විමසන්න.

සද්ධර්මාලංකාරයේ ස්වර්ණතිලකා වස්තුව ඉදිරිපත් කිරීමේ දී ඇතැම් සිදුවීම් තර්කානුකූලභාවයෙන් ඈත් ව ගියත් රසවත්භාවයෙන් පාඨක සිත් ඇද බැඳ තබා ගන්නා ආකාරය නිර්දිෂ්ට කථා ඇසුරෙන් පෙන්වා දිය යුතු ය.

- තර්කානුකූලභාවයෙන් දුරස් වන අවස්ථා

  "එකල්හි පළමු කළ ප්‍රාර්ථනා වූ පරිද්දෙන් විශිෂ්ට රූ ඇති වූහ. ඔවුන්ගේ සියලඟින් විදුලිය කලබක් වැනි රශ්මි මාලා සමූහයෝ නික්මෙති."-

  - කර්මඵල හේතුවෙන් හීන ජන්මයක උපත ලබන බව හා මල් පූජා කිරීම නිසා රූප ශෝභාවෙන් යුක්ත ජන්මයක් ලද බව
  - මනුෂ්‍ය ස්වරූපයට නො ගැළපෙන අද්භූත කායික ලක්ෂණ පිළිබඳ වර්ණනය

    "හාත්පසින් සතර රියන් පමණ තන්හි ශරීරාලෝකයෙන් ම අන්ධකාර දුරු ව ඒකාලෝක වෙයි. ... ඔවුන් දෙතන මැද රන්වන් තිලකාභරණයක් මැවිණ; ඒ තිලකාභරණයෙන් අභිනව බාලාර්ක මණ්ඩලය සේ රශ්මි සමූහයෝ නික්මෙති."

  - පුරුෂයන් ස්වර්ණතිලකාවගේ රූපයෙන් වසඟ වී විසඥ වීම හා සිය දිවි හානි කර ගැනීම
  - ඇතා ස්වර්ණතිලකාව කෙරෙහි වශී වී ඇය කුඹ මත තබා ගැනීම

- නන්දිවාණිජ වස්තුවෙහි ද අභව්‍ය අවස්ථා දැකිය හැකි වෙයි:

  - සොහොනෙහි මළ සිරුරුවලට අමනුෂ්‍යයන් ආවේශ කරවීම
  - අමනුෂ්‍යයන්ගෙන් ප්‍රයෝජන ලබා ගැනීම
  - උපක්‍රම අසාර්ථක වූ විට අමනුෂ්‍යයා කපුවා හා සිව ඇමති මරා දමා පලා යෑම
  - වෙළෙඳ බිරිඳගේ මදලස බැලුම් හේතුවෙන් සිව ඇමති මූර්ච්ඡා වීම හා අසාමාන්‍ය හැසිරීම

    "උඩුමහල් තෙලෙහි සිට වීරිය දසාව බැලූ වෙළෙඳ භාර්යාවන් දැක උන්ගේ රූප නමැති සුරා පානයෙන් එම විට උමතු ව ගියා සේ මූර්ච්ඡා ව භ්‍රාන්ත ව ගිය සිත් ඇති ව තද හීයකින් විත් කෑ මුවකු සේ වෙළෙඳ භාර්යාවන්ගේ මදලස බැලුම් නමැති ශරප්‍රහාරයෙන් මූර්ච්ඡා ව දෑසින් වෑහෙන කඳුළු ධාරා නමැති රුධිරයෙන් රැඳී විරූපභාවයට පැමිණියා වූ මුහුණු ඇති ව අඬ අඬා පෙරළෙමින් "

- රසවත් බව ඇති වීමට හේතු

- කාව්‍යමය වර්ණනා:

  "ඇගේ මුඛ නමැති රත් පියුමෙහි ඇලුම් කළා වූ මාගේ නේත්‍ර නමැති භෘංගයෝ දෙදෙන මදකුත් මා සිහි නො කොට ස්වර්ණතිලකාවගේ මුඛ නමැති පද්මයෙහි ම සිත් අලවා වෙසෙති."

  "රත් පියුමෙක රත් පියුම් කෙමියක් වටා ලීලෝපේත ව පෙළ සැදී සිට ගත්තා වූ රත් සුදු වෛවර්ණ මුසු කේශර පන්තියක් හා සමාන අතුරතුර රත් පැහැ මුසු කොඳ කැකුළු පෙළක් වැනි සුදු සිනිඳු වූ දන්ත රශ්මීන් විහිදුවා මඳ මඳ සිනා සිසී තිලුපුල පෙති පරයන නිල් නෙතින් මේ දසාව බලා සිටි..."

  - සරල වාග් රීතිය:

  "ඉතින් ස්වර්ණතිලකාව ජීවත් වුව හොත් අපගේ ශිල්ප ශාස්ත්‍ර ඉගෙනීමට අන්තරාය වෙයි. එබැවින් යම් කිසි උපායෙකින් ඇ මරවා පුව මැනවැයි සිතා ඇතරුවන් කැඳවා ඔවුන්ට අත්ලස් දී..."

''මේ ලංකාද්වීපයෙහි මාවටු නම් පටුන්ගම නන්දිය නම් වෙළෙඳාණ කෙනෙක් වෙසෙති. ඒ වෙළෙඳාණෝ ශ්‍රද්ධා සම්පන්නයහ. තුනුරුවන් ම මට පිහිට යැයි මමත්වය ඇතියහ...''

- **දෘෂ්ටාන්ත යොදා ගැනීම:**

  ''සිවුපා ජාතීන්ගෙන් හීන වූ කැනහිල් ධේනුවක් තොම උතුම් වූ සිංහ රාජයකු හා එක් ව කෙසේ නම් සමාගම් වේ ද?''

  ''කිමෙක් ද දේවයන් වහන්ස, පක්ෂීන්ගෙන් හීන වූ කපුටු ධේනුවක්, කවර කලෙක ස්වර්ණ හංස රාජයෙකු හා සමග කෙසේ නම් සමාගම් වේ ද? ''

(මීට අමතර ව ඇතැම් අවස්ථා මඟින් කුතුහලය දනවීම, අද්භූත රසය ඇති කිරීම ආදි කරුණු කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කළ හැකි ය.)

(ලකුණු 15 යි)

නැත ශොත්

පූජාවලී කතුවරයා කෘෂි කර්මාන්තය හා වෛද්‍ය විද්‍යාව පිළිබඳ ව ඉදිරිපත් කරන කරුණුවලින් තත්කාලීන සමාජය නිරූපණය වන ආකාරය නියමිත කථා වස්තු ආශ්‍රයෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 15 යි.)

■ සාහිත්‍ය කෘතියකින් ලබන නිර්මාණාත්මක වින්දනය මෙන් ම එය පාදක කොට ගනිමින් එය බිහි වූ අවදියේ සමාජ සංස්කෘතික ජීවිතය කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කළ හැකි ය.

■ සිංහල සම්භාව්‍ය ගද්‍ය කෘතිවලට මුල් වී ඇත්තේ භාරතය පසුබිම් කොට ගත් කතා පුවත් වුව ද ඇතැම් ලේඛකයකු අතින් ඒවා දේශීය පසුබිමෙහි පිහිටුවා ප්‍රතිනිර්මාණය කොට තිබීම හේතුවෙන් ඒවායින් දේශීය සුවඳක් වහනය වෙයි. මෙවැනි කෘති අතුරින් පූජාවලිය විශේෂස්ථානයක් හිමි කොට ගනී. එය ඍජු ව මත් ලංකා ඉතිහාසය පිළිබඳ වෘත්තාන්තයක් ගෙන හැර පාන්නකි.

■ මෙහි දී අවධානය යොමු විය යුත්තේ නිර්දිෂ්ට කථා වස්තුවලින් ඒවායින් නිරූපිත යුගයේ සමාජ ජීවිතය චිත්‍රණය කොට ඇති ආකාරය කෙරෙහි ය:

1. අනුරුද්ධ කුමාර කතාව: මෙය භාරතීය පසුබිමෙහි පිහිටියක් වුව ද පැවිදි නො වී ගිහි දිවියෙහි කල් ගත කිරීමට සිත් උපදවා සිටි අනුරුද්ධ කුමාරයාට මහානාම කුමරා විසින් ගිහි ගෙයි ආදීනව දක්වමින් කරන අනුශාසනාව සාහිත්‍යික අගය ඉක්මවා යමින් තත්කාලීන ලාංකික සමාජ ජීවිතය නිරූපණය කරන්නක් සේ විචාරකයන්ගේ ඇගයුමට ලක් වූවකි.

■ සී සෑම අරඹන තැන පටන් අස්වනු නෙළා ගෙන ඒම තෙක් වී ගොවිතැනෙහි ක්‍රම හා පටිපාටි පිළිබඳ දක්වන විස්තරය පදනම් කොට ගනිමින් ශිෂ්‍යයා මේ කරුණ පහදා තිබීම මෙහි ලා අපේක්ෂිත යි.

''මලණ්ඩ, බත් උපදිනා ලෙස් මා අතින් අසව. සී සෑම නම් සුළං බදනා සේ ඉතා උගහට දෙයෙක. නඟුලෙක, විය දණ්ඩෙක, පිටවකෙක, බඩවකෙක, නිමුනෙක, කෙවිල්ලෙක, අවකැටෙක, හී වැලෙක, පෙරගිලියෙක ... යන මේ අටළොස් දෙනාගේ එක්වීමෙන් යන්නා වූ ගමන සී සෑම් නම් වේ. මෙසේ සී සානා ගොවියක්හු විසින් පළමු ව පලා ගොස් කුඹුරෙහි වන අරත් ගසා ඇළ මං පායා පායා ගෙන දෙවනු ව සුබ වූ නකතකින් ගෙවඩා බිම් නඟා දෙසී තුන් සී සා නියර කපා කැට තළා පෝරු ගා බිජුවට වඩා විධි වූ පරිද්දෙන් කුඹුරෙහි වපුට ගත මැනව...''

''ගොයම් පැසුණු කල දා මැඩ අඳ වී නම් අඳයෙන් එකක් දුන මැනව. තුනින් එකක් වී නම් තුනින් එකක් තමා ම තිබා ගෙන දුන මැනව...''

මෙය පැරණි ලාංකික කෘෂිකාර්මික ජීවිතයේ යථාරූපී චිත්‍රණයක් සේ සැලකේ. එමෙන් ම මෙහි බස් වහර ද පැරණි සිංහල ගොවි බස් වහර සේ සැලකිය හැකි ය.

ෛවෙද්‍යවරයාගේ චරිතය පදනම් කොට ගත්තකි. එහි ද මුල් පසුබිම භාරතය යි. එහි වෛද්‍ය වෘත්තිය සම්බන්ධයෙන් දක්වෙන කරුණු තත්කාලීන ලංකා සමාජයේ භාවිත වූ වෛද්‍ය ක්‍රම හා ස්වස්ථතා විධි සම්බන්ධයෙන් කතුවරයා සතු වූ දැනුම ද තත්කාලීන ජීවිතය නිරූපණය කිරීමක් සේ සැලකේ. පූජාවලී කතු හිමියන් වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රයෙහි හසළ බුද්ධිමතකු බව උන් වහන්සේ විසින් රචිත යෝගාර්ණවය හා ප්‍රයෝගරත්නාවලිය යන කෘති දෙකින් තහවුරු වෙයි. එසේ හෙයින් ජීවක කතා පුවතෙහි දක්වෙන වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රය පිළිබඳ අවස්ථා හා වර්ණනා සමකාලීන ලංකා සමාජය නිරූපණය කරන අවස්ථා සේ සැලකීම යෝග්‍ය වෙයි.

''පතක් පමණ ගිතෙල් උව මැනැයි කියා ගෙන්වා ගෙන තමන් අතින් නොයෙක් ඖෂධ ලා තෙල් සිඳ නිවා නශ්‍ය කළහ.''

''සිටාණන් ඇඳෙක උඩු බලා වැද හොවා සියලඟ නො සැලෙන සේ ඇඳ හා එක් කොට පටි පිළියෙන් වෙළා සිටාණන් ඉස්දොර වැද හිඳ සූක්ෂ්ම වූ සැතක් ගෙන සිටාණන් ඉස්බොල්ල පළා තුන් සන්ධිය වෙන් කොට ඉස්මුල් කන පණුවන් දෙදෙනා සැත් තුඩින් ගෙන එළියේ ලූහ... හිස්බොල්ල පෙර සේ ම සන්ධි කොට ලෝමකුත් අඩු වැඩි නො කොට තබා බැහැනි ගෙන ඖෂධ ගල්වා සිටාණන් සත් දවසක් එම ශය්‍යාවෙන් සතපා.. ''

(වෙනත් උචිත නිදසුන් ඇසුරෙන් කරුණු ගෙන හැර පා ඇත්නම් යෝග්‍ය පරිදි ලකුණු පිරිනමන්න)

2. පූජාවලියේ ජීවකාරාම පූජා කථා නම් පරිච්ඡේදය බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ එන ජීවක වෛද්‍යවරයාගේ චරිතය පදනම් කොට ගත්තකි. එහි ද මුල් පසුබිම භාරතය යි. එහි වෛද්‍ය වෘත්තිය සම්බන්ධයෙන් දක්වෙන කරුණු තත්කාලීන ලංකා සමාජයේ භාවිත වූ වෛද්‍ය ක්‍රම හා ස්වස්ථතා විධි සම්බන්ධයෙන් කතුවරයා සතු වූ දැනුම ද තත්කාලීන ජීවිතය නිරූපණය කිරීමක් සේ සැලකේ. පූජාවලී කතු හිමියන් වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රයෙහි හසළ බුද්ධිමතකු බව උන් වහන්සේ විසින් රචිත යෝගාර්ණවය හා ප්‍රයෝගරත්නාවලිය යන කෘති දෙකින් තහවුරු වෙයි. එසේ හෙයින් ජීවක කතා පුවතෙහි දක්වෙන වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රය පිළිබඳ අවස්ථා හා වර්ණනා සමකාලීන ලංකා සමාජය නිරූපණය කරන අවස්ථා සේ සැලකීම යෝග්‍ය වෙයි.

''පතක් පමණ ගිතෙල් උව මැනැයි කියා ගෙන්වා ගෙන තමන් අතින් නොයෙක් ඖෂධ ලා තෙල් සිඳ නිවා නශ්‍ය කළහ.''

''සිටාණන් ඇඳෙක උඩු බලා වැද හොවා සියලඟ නො සැලෙන සේ ඇඳ හා එක් කොට පටි පිළියෙන් වෙළා සිටාණන් ඉස්දොර වැද හිඳ සූක්ෂ්ම වූ සැතක් ගෙන සිටාණන් ඉස්බොල්ල පළා තුන් සන්ධිය වෙන් කොට ඉස්මුල් කන පණුවන් දෙදෙනා සැත් තුඩින් ගෙන එළියේ ලූහ... හිස්බොල්ල පෙර සේ ම සන්ධි කොට ලෝමකුත් අඩු වැඩි නො කොට තබා බැහැනි ගෙන ඖෂධ ගල්වා සිටාණන් සත් දවසක් එම ශය්‍යාවෙන් සතපා.. ''

(ලකුණු 15 යි)

(වෙනත් උචිත නිදසුන් ඇසුරෙන් කරුණු ගෙන හැර පා ඇත්නම් යෝග්‍ය පරිදි ලකුණු පිරිනමන්න)

4. අනායාසයෙන් කෙරෙන අවස්ථා නිරූපණයත් කථා වස්තුව වේගවත් ලෙස ගලා යන්නට සැලැස්වීමත් ගුත්තිල කාව්‍යයේ රචනෝපක්‍රම වී ඇති ආකාරය ගුත්තිල මූසිල හමුව ආශ්‍රයෙන් විමසන්න. (ලකුණු 15 යි.)

ගුත්තිල කාව්‍යයේ විශේෂත්වයට එක් හේතුවක් වන්නේ එහි රචකයා විසින් අනුගමනය කෙරුණු රචනෝපක්‍රම යි. එහි ලා අවස්ථා නිරූපණයෙහි දී දැකිය හැකි අනායාසී වර්ණනා මෙන් ම අනවශ්‍ය වර්ණණවලින් තොර ව කථා වස්තුව වේගයෙන් ගලා යෑමට සැලැස්වීමත් ප්‍රමුඛ වෙයි. මේ කරුණු නිදසුන් මඟින් දක්වා තිබීම මේ පිළිතුරෙහි ලා අපේක්ෂිත ය. අදාළ නිදර්ශන ගුත්තිල - මූසිල හමුව දක්වෙන අවස්ථාවට සීමා කිරීම අවශ්‍ය වෙයි.

සැණකෙළියේ දී ගුත්තිල ඇදුරුතුමන් පිළිබඳ ව මූසිලට අසන්නට ලැබේ. එහි දී මෙතෙක් සිය ශිල්පීය ශක්තිය ගැන ඔහු දරා සිටි ආකල්පය හා මානය බිඳ වැටෙයි.

"උනිමු වෙණ සඳති යි -
නො දත්තෙමු ගායනා කරති යි"

යන දෙපාදයෙන් ඒ අවස්ථාව ප්‍රතිනිර්මාණය කෙරේ. මෙය ගුත්තිල-මූසිල හමුවේ පූර්විකාව බඳු ය.

ඉන් අනතුරු ව මූසිල ගුත්තිල ඇදුරුතුමන් සොයා යයි. ඔහු ගුත්තිල ඇදුරුගේ නිවසට පැමිණෙන විට ඇදුරා නිවසින් බැහැර ය. එතුමාගේ මාපියෝ මූසිලට මෙසේ පවසති.

"සගය ඒ ඇදුරා
කිසි කාරියක නුදුරා
ගියෙ ය නො ව බැහැරා
කිවු ය දුන් දුන් එති යි ඉඳුරා"

මෙය ප්‍රබල අවස්ථා නිරූපණයකි. ගුත්තිල ඇදුරා හමු වීමට පැමිණි මූසිල ගුත්තිලගේ මහලු දෙමාපියන් හා කතා බස් කරන ආකාරය මේ පැදියෙන් ජංගම ආකාරයෙන් නිරූපණය කෙරෙයි. එහි විශේෂ ලක්ෂණයක් වනුයේ අනවශ්‍ය වර්ණනාවලින් තොර වීම යි. මේ කතාබහ සිදු වෙද්දී ම ගුත්තිල ඇදුරා පෙරළා නිවසට පැමිණෙයි.

"කියත උන් මෙතෙපැ
ආයෙ ය ඇදුරු ගුත්තිල"

මහා කාව්‍ය ලක්ෂණවලට අනුගත වූ රචකයකු අත අනවශ්‍ය දීර්ඝ වර්ණනාවලට අවකාස සැලසෙන මේ අවස්ථාව එබඳු අනවශ්‍ය වර්ණනාවලින් තොර ව සරල ව චිත්‍රණය කොට තිබීම ගුත්තිල කාව්‍යයේ විශේෂ ලක්ෂණයක් සේ පෙන්නුම් කළ හැකි ය. මේ අවස්ථා නිරූපණය ප්‍රබල මෙන් ම අනායාසී වූවකි. අනවශ්‍ය වර්ණනා වලින් තොර ව කතා වස්තුව ගලා යාමට සැලැස්වීම මෙහි ලා කතුවරයා අත් කොට ගත් සාර්ථකත්වය යි.

ගුත්තිල ඇදුරා පැමිණි විගස මූසිල ඔහු දෙපා වැඳ තමන් පැමිණි කාරණය පවසයි. ඒ අවස්ථාව ද සංක්ෂිප්ත ව එහෙත් ප්‍රබල ආකාරයෙන් චිත්‍රණය කොට ඇතː

"වැඳ ඔහු පද කමල
තමා ආ තතු කී ය මූසිල"

හමු වූ පළමු අවස්ථාවේ දී ම මූසිලගේ ද දුර්දාන්ත ස්වරූපය මෙන් ම කූට ස්වභාවය ද ගුත්තිලට පැහැදිලි වෙයි. ඔහු මූසිලගේ ආචාරයට සමාචාර දක්වනුයේ මේ ආගන්තුකයා

පිළිබඳ කෙබඳු අවබෝධයක් තමා සතු ව ඇද්දැයි හෙළි කරමිනි. ඒ බව පැහැදිලි කර දීමට කවියාට වැඩි වචන අවශ්‍ය නො වී ය.

"බලමින් ලකුණු ගත
දුදන ගුණ දැන ඔහු සිත
නො වසව නෙපි මවෙත
සිල්ප නො දෙමැයි කිවෙන් මහසත"

ගුත්තිලගේ මේ වචනවලින් කම්පාවට පත් වන මූසිල ගුත්තිලගේ සිත දිනා ගෙන ශිල්ප ලබා ගැනීමට වංචනික මාර්ගයක් අනුගමනය කරයි. ඒ ගුත්තිලගේ අඳ මවුපිය දෙපළට උපස්ථාන කොට පහදවා ගෙන තමන්ට ශිල්ප ලබා දෙන මෙන් ඔවුන් ලවා සිය පුතුට ආයාචනා කරවීම යි. මවුපියන්ගේ ඉල්ලීමට පිටු පෑමට අසමත් වන ගුත්තිල මූසිලට වෙණ සිප් උගැන්වීමට එකඟ වෙයි. මේ සිද්ධි මාලාව නාටකීය ආකාරයෙන් ඉදිරිපත් වන්නේ අනවශ්‍ය වර්ණනාවලින් තොර ව ය. එය කථාව ශීඝ්‍රයෙන් ගලා යාමට සැලැස්වීමට කතුවරයා ගත් විශේෂ ප්‍රයෝගයක් සේ සැලකිය හැකි ය. මේ ලක්ෂණය මහා කාව්‍ය මාර්ගයෙන් මිදී ජන සම්ප්‍රදාය අනුගමනය කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් සේ සැලකිය හැකි වෙයි.

(ලකුණු 15 යි)

■ මේ හැර ගුත්තිල මූසිල දෙදෙනා වීණා වාදන තරගය සඳහා හමු වන අවස්ථාව ද උචිත නිදසුන් මගින් පැහැදිලි කොට ඇත් නම් ලකුණු පිරිනැමිය හැකි යඃ

ගුත්තිල ඇදුරු සඳ
වීණා වයන ලෙස ඉඳ
පසෙක පනවන ලද
සුදුසු අස්නෙක ගොසින් උන් සඳ

නො දැන ම තමා බල
සබයට ඇවිත් නො පැකිළ
වැඳ රජු පද කමල
දෙසෙක මූසිලයා ද උන් කල

යන පැදි දෙකෙන් අරඹා වර්ණිත අවස්ථාව ද ප්‍රබලාකාරයෙන් නිරූපණය කොට ඇත. එය ද අනවශ්‍ය සිද්ධි හා වර්ණනාවලින් තොර ව ශීඝ්‍ර ආකාරයෙන් දැක්වෙන අවස්ථා නිරූපණයකි.

මෙබඳු නිදසුන් දක්වමින් මේ කරුණු සවිස්තර ව සාකච්ඡා කොට ඇත්නම් යෝග්‍ය පරිදි ලකුණු පිරිනැමිය හැකි ය.

5. නවකතාවක පසුබිම යනුවෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ කුමක් දැයි විස්තර කොට බැද්දේගම කෘතියේ පළමු වන පරිච්ඡේදය කථා විකාසනය සඳහා පසුබිම සකසන අයුරු පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 15 යි.)

1. ඕනෑම ආඛ්‍යානයක් නිශ්චිත පරිසරයක පිහිටුවමින් සිදුවීම් මාලාව ගොඩ නැංවීම නවකතාවක පොදු ලක්ෂණයකි. පාඨක මනසෙහි විශ්වසනීයත්වයක් ජනිත වන්නේ යෝග්‍ය පසුබිමක කතාව ස්ථානගත කළ හොත් පමණි. නවකතාවක පුළුල් පාඨක ප්‍රජාවට කිසියම් නිශ්චිත පරිසරයක් පාදක කොට ගෙන නිර්මාණය කෙරෙන ආඛ්‍යානයක් පිළිබඳ සුහද හැඟීමක් ඇති වීමට නම් පළමු කොට කතා පුවතට පසුබිම් වන පරිසරය පිළිබඳ පැහැදිලි වැටහීමක් ඇති කර ගත යුතු ය. තව ද කතාවේ සියලු චරිත

හැසිරෙන්නේ ද සිදුවීම් විකාසනය වන්නේ ද ඒ නිරූපිත පරිසරයට අනුරූප ලෙසිනි. පාඨකයාට කතා පුවත පිළිබඳ විශ්වසනීයත්වයක් ඇති වන්නේ යෝග්‍ය පසුබිමක කතාව විකාසනය කළ විට ය.

- කැරොලයින් ගෝර්ඩන් විසින් නවකතාවේ පසුබිම පිළිබඳ කර තිබෙන විග්‍රහය මෙසේ ය:

  "නවකතාකරුවකු විසින් මුලින් ම විසඳා ලිය යුතු ගැටලුවක් නම් කාලය හා ඉඩ හසර යන අන්තරයන් තුළ කතාව පිහිටුවීම වේ. නවකතාවේ සාර්ථක හෝ අසාර්ථක භාවය බොහෝ දුරට රඳා පවත්නේ මෙම ගැටලුව විසඳා ගනු ලබන ආකාරය මත ය."

2. බැද්දේගම නවකතාවට පසුබිම් වන්නේ වියළි කලාපයේ වනාන්තරයක් මැද පිහිටි වනගත ගමකි. පවුල් කිහිපයක් ජීවත් වන ඒ ගමෙහි වැසියන් ජීවත් වන්නේ නියඟයෙන්, කුස ගින්නෙන් හා විවිධ ලෙඩ රෝගවලින් පීඩා විඳිමිනි.

- අවුරුද්දේ මාස දෙකක් පමණි ඒ ප්‍රදේශයට වැස්ස ලැබෙන්නේ. ඉතිරි කාලය මුළු පරිසරය ම නියඟයට ලක් වෙයි. මිනිසුන් මෙන් ම වනයේ ජීවත් වන සිව්පා සතුන් ද ජලය සහ ආහාර හිඟකම නිසා බොහෝ පීඩාවන්ට බඳුන් වෙමින් ගත කරන්නේ කටුක ජීවිතයකි.
- දුබල වන සතා ප්‍රබල වන සතාගේ ගොදුර බවට පත් වෙයි. ඒ පරිසරයේ නීතියක් වශයෙන් පවතින්නේ බිය ය. ඒ ළඟට කුස ගින්න සහ පිපාසය යි.
- සොබා දහමේ විපත්වලට අමතර ව මිනිසා විවිධ සමාජ බලවේගවල ගොදුරක් බවට පත් වන අයුරු ද නවකතාවේ නිරූපිත ය.

■ බැද්දේගම නවකතාවේ පළමු පරිච්ඡේදයේ පහත දැක්වෙන කරුණු අන්තර්ගතය.

- වනාන්තරය පිළිබඳ විස්තරය
- වනයට බිලි වුණු දඩයක්කාරයා
- වනයේ ජීවත් වන සතුන් පිළිබඳ විස්තරය
- වැසි කාලය පැමිණි කල වනයේ තත්ත්වය
- නියඟය හා ඊට ගොදුරු වන වන සතුන්
- ගම් වැසියන් සහ ඔවුන්ගේ ජීවන තත්වය
- හේන් ගොවිතැන
- සිලිඳු, ඩිංගිහාමි, කර්ලිනාහාමි, දරුවන් දෙදෙනා

■ වනාන්තරය පිළිබඳ විස්තරය, එනම් නියඟය හා බිය, කුසගින්න, දුබලයා ප්‍රබලයාට බිලි වීම යන පසුබිම් විස්තරය නවකතාවේ නිරායාස විකාසනයට සාර්ථක පසුතලයක් සපයයි. සියලු සිදුවීම් විකාසනය වන්නේ හේතු ඵල සම්බන්ධතාවකට අනුරූප අයුරිනි. මේ නිසා නවකතාවේ ඉදිරි විකාසනයට අදාළ මනා පදනමක් නවකතාවේ ප්‍රථම පරිච්ඡේදයෙන් සම්පාදනය කෙරේ:

- "හැම වනයක් ම භයානක ය. එහෙත් බැද්දේගම අවට තිබූ වනය තරම් භයානක වනයක් තවත් නො වී ය."

- ''ඉදිකටු වැනි තියුණු දිග කටු ඇති මස් සහිත ඝන පතුවලින් ගහන පතොක් ගස් පිළිකුළත් බියත් උපදවනසුලු විය ...''
- ''වනය ගම වට කර ගෙන, ගමට ඉහළින් ද වැඩෙමින් ගම තදබද කර ගෙන සිටියේ ය. ගෙම්බුල් හා එළිමහන් තැන් අකුල් කර ගෙන මැටි ගෙවල් මිරිකා ගෙන මංපෙත් අවුරා ගෙන වනය හාත්පසින් වැඩුණේ ය. ගම සම්පූර්ණයෙන් ම වනබත් වීම වළක්වා ගත හැකි වූයේ අවුරුදු පතා කැති පොරෝවලින් පහර දී පහත් කර දැමීමෙනි ... කැති පහරට අඩු නො වී නම් ක්‍රමයෙන් වැඩී ගෙන විත් මුළු ගම ම ගොදුරට ගන්නා එක ම ජීව ප්‍රාකාරයකි.''
- ''ඊසාන දිග මෝසම් සුළං නවතිනවාත් සමඟ ම වැසි නැවතේ ... වැව් පොකුණු හා කුඩා දිය වළවල් ද දැඩි හිරු රැසින් සිඳී යන්නට පටන් ගනී ... උණුසුම් වියළි සුළඟ ගස් කොළන් පිස ගෙන හමයි .. හිරු රැසින් පොළොව පැළිවළන් පැළී දූවිල්ල මතු වේ. කුඩා කුඩා ඇළ දොළ වියළී යන අතර මහ ගං හෝ දිය සිඳී, මහ වැලි කඳු අතර හෙමි හෙමින් ගලා බසින කුඩා දිය පාරවල් බවට පෙරළේ.''
- ''පොළොව බොහෝ නිසරු හෙයින් එක් අවුරුද්දක් දවා කපා වපුරා ගත් හේනකින් තවත් දහ අවුරුද්දකට අස්වැන්නක් ලැබිය නො හැකි ය.''
- ''වනයෙහි මෙන් ම ගමෙහි ද හැම තැනකින් ම හැම සතකුගෙන් ම නිකුත් වන්නේ බඩගින්නත් බඩගින්න පිළිබඳ නිතොර ව පවත්නා බියත් ය. අස්වැන්න කපා මිරිකාගත් පසු මාස කීපයක් ගත වන තුරු පමණකි, දිනපතා බඩ පුරා කෑමේ ආස්වාදය ගම්මුන් ලැබුවේ.''
- ''පරංගි වණවලින් තොර ව ගමේ සිටියේ ඉතා ටික දෙනෙකි ... ඉපදී වැඩි දවසක් යන්ට පෙර ආරා ගිය කහ පාට බඩ ගෙඩි ඇති ව උණෙන් ඉදිමී උදර රෝගයෙන් පිපිහළු වී ගිය මුහුණත් ගොරක නැටි මෙන් සිහින් ව ගිය ඇට ගැසුණ අත්පාත් ඇති කුඩා දරුවෝ නිරුවතින් හැසිරෙති.''

■ **ගම් වැසියන් සහ ඔවුන්ගේ ජීවන තත්ත්වය**

- ''වනයෙහි බල පවත්වන ගතිය ගමෙහි ද එහි ජීවත් වන්නවුන් කෙරෙහි ද එසේ ම බලපවත්වයි. එහි වූවෝ කලකිරීමෙන් මුරණ්ඩු වූ සිත් ඇති, වැඩි කතාවක් බහක් නොකරන වාන් මිනිස්සු ය. උන්ගේ ජීවිතයේ තිබෙන බිය හා දුෂ්කරතා ද කෙනෙකුට උන්ගේ මුහුණෙන් ම දැක්ක හැකි ය. අවට වනයේ වාසය කරන තිරිසන් සතුන්ට උන් බෙහෙවින් සමාන ය. උන් එකෙක් අනිකකු දෙස බලන්නේ මීහරකුගේ ඇස්වල දැක්ක හැකි ඉවසිලිමත් දොම්නස් ජඩ බැල්මෙන් හෝ නරියකු කෙරෙහි ඇති කපට බැල්මෙන් හෝ යුතු ව ය. වනයේ දී පවතින අන්ධ සාහසිකත්වය ද, දිවියකුගේ මෙන් රෞද්‍රභාවය හා වලසකුගේ මෙන් හදිසි කෝපය ද, මේ ගම්මුන් තුළ දක්නට ලැබේ.''

■ **සිලිඳු ඩිංගිහාමි කර්ලිනාහාමි දරුවන් දෙදෙනා**

''බැලූ බැල්මට පෙනෙන්නේ ඔහු අනික් අයට වඩා ඔතැනි, වැඩි කතාවක් බහක් නැති මිනිසකු ලෙසිනි. එහෙත් ගම්මු වෙන කරුණු සැලකුහ... නිතර දෙවේලේ වනයේ රිංගමින් ම ගත කරතත් අනිත් හැම දෙනකුටමත් වඩා වනය ගැන හොඳින් දනිතත්, විස්තර කළ නොහැකි තරම් මහත් වන බියක් ඔහු කෙරේ ඇති ව තිබීම ය පුදුමය.''

'' පුන්චි මැණිකාටත් හින්නි හාමිටත් තුන් අවුරුදු වයස වන තුරු උන් ඉන්නවා ද මළා ද කියාවත් සිලිඳු නොබැලූ තරම් ය.''

6. සිංහල කෙටිකතාවේ යථාර්ථ නිරූපණය පැහැදිලි කොට 'දිසොන්චිනාහාමි' කෙටිකතාවේ ආකෘතික හා තේමාත්මක විශේෂතා විස්තර කරන්න. (ලකුණු 15 යි.)

යථාර්ථ නිරූපණය: සමාජයේ සැඟවුණු යථාර්ථය නිර්මාණවලට පිවිසෙන්නේ මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ කෘතිවලිනි. ඊට පෙර පැවතියේ කතා පුවත් විස්තර කිරීමේ මාර්ගය යි. මතුපිටින් පෙනෙන තත්ත්වයට එපිටින් ඇති සංකීර්ණත්වය සාහිත්‍ය කෘතියක නිරූපණය කිරීම යථාර්ථ නිරූපණය යි. එයින් අපේක්ෂා කෙරෙන්නේ මනුෂ්‍ය ජීවිතය යථා ස්වරූපයෙන් හෙවත් සත්‍ය හා අව්‍යාජ ආකාරයෙන් නිරූපණය කිරීම යි. ලේඛකයා මෙහි දී සැබෑ තත්ත්වය වාර්තා කිරීමක නිරත නො වේ. ඔහු කරන්නේ පවත්නා තත්ත්වයට ප්‍රතික්‍රියා දක්වමින් එය නිර්මාණාත්මක ව විදාරණය කිරීමකි. එහි දී චරිතයක බාහිර පාර්ශ්වය නො ව එහි අභ්‍යන්තරය ඇති සැටියෙන් පෙන්වා දීමට නිර්මාණකරුවාට හැකියාවක් ලැබේ.

ආකෘතිය: - මුල - මැද - අග වසයෙන් කතාවක් කීමේ ආකෘතියෙන් වෙනස් ව පාත්‍ර වර්ගයා/ චරිත මුල් /පදනම් කොට ගනිමින් කථා ප්‍රවෘත්තියේ අභ්‍යන්තරය නිරූපණය කිරීම මේ කෙටිකතාවේ ආකෘතික විශේෂත්වය යි.

තේමාත්මක විශේෂතා: මේ කෙටිකතාව සමකාලීන ලාංකික සමාජයේ එකිනෙකින් වෙනස් සමාජ ස්තර තුනක් නිරූපණය කරයි.

- **දොස්තර ජයවර්ධන:** වරප්‍රසාදිත තීරුව නියෝජනය කරයි. වෘත්තිය මූලික කොට ගත් හැඟීම් විරහිත ඉහළ නාගරික සමාජ ස්තරයට අයත් චරිතයකි.

  "එක ලෙඩෙක් මැරුණට වෛද්‍ය විද්‍යාව මැරෙන්නෙ නෑ නෙ. අපේ වගකීම ලෙඩ්ඩුන්ට වගේ ම වෛද්‍ය විද්‍යාවටත්. මේ වගේ වටින කේස් එකක් අවුරුදු ගණනකට හම්බ වෙන්නෙ නෑ."

- **බන්දුසේන:** පහළ මැද පන්තිය නියෝජනය කරයි. වාමාංශික දේශපාලන මතවාදවලින් සකස් වුණු අදහස් සහිත පීඩිත පන්තියේ දුක් ගැහැට කෙරෙහි දැඩි ලෙස සංවේදී වූ, සාධාරණ සමාජයක් අපේක්ෂා කරන චරිතයකි.

  "වෛද්‍ය ඉතිහාසෙයට ඇතුළු වුණැයි කියල ඒ දුප්පත් හිඟන්නන්ට, මැරිච්ච කුණ ගෙදර ගෙනහුල්ල වළලන්න බැරි හිඟන්නන්ට ඇති වැඩේ මොකක් ද සර්?"

- **දිසොන්චිනාහාමි:** ගැමි පීඩිත පන්තිය නියෝජනය කරන චරිතයකි. ගැමි සමාජ ආකල්ප හා ඇඟයුම්වලින් මෙහෙයවුණු, දරිද්‍රතාවෙන් මෙන් ම හා ගෘහස්ථ ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් පීඩනයට පත් වුව ද සාම්ප්‍රදායික ජීවිතයෙහි රැඳී සිටින ග්‍රාමීය දිළිඳු ජන කොටසෙහි ආකල්ප නිරූපණය කරයි.

  "මට දවස් දෙක තුනක නෙළුම් කාසිත් දෙන්න තියෙනව. කලබල වෙන්න එපා. ඔපරේෂන් කරන්නෙ හෙට ... ඔයාටත් දරුවන්ටත් බුදු සරණ යි"

මේ අන්දමින් එකිනෙකට වෙනස් සමාජ ස්තර තුනකට අයත් චරිත එක ම තැනකට ගෙන එමින් ඔවුන් අභිමුඛයෙහි පවත්නා සමාජ බේදවාචකය නිරූපණය කරයි.

- මේ හැර, මේ කෙටිකතාවේ යටි පෙළ මගින් ප්‍රකාශ කෙරෙන කරුණු කිහිපයක් ද වේ. මෙරට රාජ්‍ය සේවයේ දක්නට ලැබෙන වගකීම් විරහිතභාවය මෙන් ම දේශපාලන අතපෙවීම් ද ඉහළ සමාජ ස්තරයෙහි බිඳ වැටුණු පවුල් සම්බන්ධතා හේතුවෙන් හුදෙකලා බවට පත් වන පුද්ගල චරිත මෙන් ම පොදු සමාජය හා බද්ධ වීමට නො හැකි වීම හේතුවෙන් ඔවුන් සංස්කෘතික අනාථභාවයට පත් වන ආකාරය ද මේ කෙටිකතාවෙන් නිරූපිත ය.

- අවස්ථා හා සිද්ධි ගළපමින් මෙය තනි ආඛ්‍යානයක් වශයෙන් ගොඩ නගා ඇති ආකාරය හේතුවෙන් මෙය සාර්ථක කෙටිකතාවක් ලෙස අගය කළ හැකි බව කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ මනා ය. යෝග්‍ය නිදසුන් මගින් මේ කරුණු පහදා තිබීම අපේක්ෂා කෙරේ.

7. නිදහස් කවියේ ප්‍රථම තරංගයට/අවධියට අයත් ප්‍රමුඛ කවීන් කිදෙනෙකු පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක් කර, ඔවුන්ගේ කාව්‍ය නිර්මාණවල විශේෂ ලක්ෂණ **තුනක්** නිදසුන් දක්වමින් සාකච්ඡා කරන්න.

නිදහස් කවියේ ප්‍රථම තරංගයට අයත් ප්‍රමුඛ කවීන් ලෙස **ජී. බී. සේනානායක, සිරි ගුනසිංහ, ගුණදාස අමරසේකර, මහගම සේකර, විමල් දිසානායක** ආදීන් නම් කළ හැකිය ඔවුන් පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක් පිළිතුරෙන් අපේක්ෂා කෙරේ. එහිදී පහත දැක්වෙන කරුණු පිළිබඳ අවධානය යොමු කළ හැකි ය.

1. නිදහස් ආකෘති භාවිත කිරීම
2. නව්‍ය කාව්‍යමය වාග් ව්‍යවහාරයක් යොදා ගැනීම
3. සංකේත භාවිතය
4. සාම්ප්‍රදායික හා ජන කවි ආකෘති උපයෝගී කර ගැනීම
5. හැඟීම් මාත්‍රයක් හෝ බුද්ධි ගෝචර තේමා නිර්මාණයට විෂය කර ගැනීම, දාර්ශනික නැඹුරුව

ජී. බී. සේනානායකः

බටහිර සාහිත්‍යයේ ජනප්‍රිය ව තිබූ නිදහස් කාව්‍ය සම්ප්‍රදායෙන් ආභාසය ලබා ගනිමින් 1946 දී රචනා කරන පලිගැනීම කෙටිකතා සංග්‍රහය මඟින් සිංහල පාඨකයාට පළමු වරට නිදහස් කවිය හඳුන්වා දෙන ලදි.

- මෙහි කැපී පෙනෙන ලක්ෂණः ජී. බී. සේනානායක තම පද්‍ය නිර්මාණ හඳුන්වා දුන්නේ ගද්‍යයටත් පද්‍යයටත් අතර වන නිබන්ධ විශේෂයක් ලෙසිනි. එහෙත් ඒ නිර්මාණවල රිද්මයක් හා අර්ථ මාධුර්යයක් ඇති වන පරිදි පද සංඝටනාව සිදු කොට තිබේ.

නිදසුන්ः

"දැවැන්තයකු වන බුද්ධිය
අඳුරෙහි මහ අඩි තබමින්
මා පිටු පසින් එනු
මට ඇසෙයි."

- උපමා, රූපක ආදි අලංකාර බහුල වශයෙන් භාවිත නො කිරීම - එහෙත් වාක් චිත්‍ර මැවීම.

  නිදසුන්:

  "යළිත් දෙවියන් සොයා ගිය මට
  උන් වහන්සේගේ රන්වන් මළ සිරුර
  මඟ අසල
  නුග ගස යට තිබී සම්බ විය"

- සියුම් පුද්ගල මනෝභාව, දාර්ශනික සංකල්ප හා විචාර චින්තා ද කවියට යොදා ගැනීම. මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ, ජී. බී. සේනානායකගේ පද්‍ය හඳුන්වා දී ඇත්තේ 'කවියට නඟන ලද විචාර චින්තා' ලෙස ය.

  නිදසුන්:
  දෙවියන් මැරීම
  බැමි
  රුව දැකීම
  නිශ්ශබ්දතාව

(මේ කරුණු යෝග්‍ය නිදසුන් මඟින් පැහැදිලි කර තිබීම අවශ්‍ය ය)

සිරි ගුනසිංහ:

සිරි ගුනසිංහ සමාජ ආර්ථික ව්‍යුහයෙහි දෘශ්‍යමානය නො ව එහි සැඟව පවත්නා අභ්‍යන්තර තතු කාව්‍යයට නැඟීමට ප්‍රයත්න දැරූ කවියෙකි. ආර්ථික හා සමාජ පදනම් ක්ෂණික වෙනස්වීම්වලට හෝ දෙදරායාම්වලට හෝ ලක් වන චකවාතුවක මානව චර්යාවන්හි, චින්තනයෙහි හා සාරධර්මවල සිදු වන විපරිවර්තනය ඔහු ස්වකීය නිර්මාණ සඳහා විෂය කර ගත්තේ ය.

නිදසුන්:
සිහිනයක්, දිවා භෝජනය, මස් ලේ නැති ඇට, අබිනික්මන

- කාව්‍ය නිර්මාණකරණයේ දී සිරි ගුනසිංහ චිරාගත සාහිත්‍යාගත බස් වහර සමකාලීන ව්‍යවහාර භාෂාව සමග අපූර්ව ලෙස සංකලනය කොට නව්‍ය අනුභූති ප්‍රකාශනයට යෝග්‍ය අභිනව කාව්‍යමය වාග් ව්‍යවහාරයක් නිපදවීමෙහි සමත් විය. මස් ලේ නැති ඇට කාව්‍ය සංග්‍රහයේ මඳ වශයෙන් දක්නට ඇති මේ අපූර්ව භාෂා සංයෝජනය අබිනික්මන, රතු කැකුල යන කෘතිවල දී පරිපාකයට පත් ව ඇති ආකාරය පැහැදිලි වෙයි.

නිදසුන්: ජීවිතය ගොරවමින්
කෙල පෙරා නිරුවතින්
වැතිර ගෙන කුනු යහන් පල්ලේ

(මේ කරුණු යෝග්‍ය නිදසුන් මඟින් පැහැදිලි කර තිබීම අවශ්‍ය ය.)

ගුණදාස අමරසේකර:

ජී. බී. සේනානායක විසින් අරඹන ලද නිදහස් කාව්‍ය සාහිත්‍යය දේශීය සාහිත්‍ය මූල කරා ළඟා කරවීමේ ප්‍රවණතාවක් 1950 දශකය මැද භාගයේ සිට දක්නට ලැබිණ. ඒ ප්‍රවණතාවේ පුරෝගාමී කවියා ගුණදාස අමරසේකර ය.

අමරසේකර 1955 දී පළ කළ භාව ගීත කාව්‍ය සංග්‍රහයේ දී නිදහස් කාව්‍ය රීතියෙන් බොහෝ දුරට මිදී තම නිර්මාණ පැරණි විරිත්වලට අනුකූල ව රචනා කෙළේ ය. මේ ආකාරයට අතීත උරුමය කෙරෙහි ආසක්ත වූ අමරසේකර ස්වකීය කාව්‍ය නිර්මාණවල අන්තර්ගතය සම්බන්ධයෙන් ද පාරම්පරික

චින්තනයට සමීප වූ බවක් පෙනී යයි. භාව ගීත කාව්‍ය සංග්‍රහයේ එන නිර්මාණවලින් කිහිපයක් ජන කවි රීතියට අනුව රචනා කර තිබේ.

නිදසුන්:

උදේ ඉඳන් අවු කට්ටේ උඹව තියන්   මැඩෙව්වාට
උඹේ හිතට අමාරු දැයි කියාපන්කෝ දැන් වත් මට

- අනෙක් නිර්මාණ පවා කිසියම් නිශ්චිත වීරිතකට අනුව රචනා කර ඇත.
- මුල් කාලයේ පටන් කාව්‍යයේ ප්‍රකාශන රීතිය පිළිබඳ විවිධ අත්හදා බැලීම් කළ අමරසේකර ජන කවි රීතිය සහ දේශීය සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රය කෙරෙහි නැඹුරු වූ අතර නිර්මාණවල ආකෘතිය පමණක් නොව අන්තර්ගතය ද ජන කවි රීතියට අනුව සකසා ගැනීමට යොමු වූයේ ය.
- ජී. බී. සේනානායක සහ සිරි ගුනසිංහ මෙන් නො ව අමරසේකර පුද්ගල හා සමාජීය අර්බුදවලට විසඳුම් සොයා අතීතයට යොමු වන කවියෙකි.

  අමරසේකරගේ මුල් කාව්‍ය කෘතිවල සුලබ ව දක්නට ලැබුණු පුද්ගලවාදී දෘෂ්ටිය සමාජ දෘෂ්ටියක් බවට පරිවර්තනය වීම ආවර්ජනා කාව්‍ය සංග්‍රහයේ විශේෂ ලක්ෂණයකි. 1971 අප්‍රේල් කැරැල්ල ආශ්‍රිත සිදුවීම් පාදක කොට රචිත 'දිනපොතේ ලියූ කවියක්' හා 'මෙහෙකාරියගේ මිය ගිය පියා' වැනි නිර්මාණ ඊට නිදසුන් කළ හැකි ය.

(මේ කරුණු යෝග්‍ය නිදසුන් මඟින් පැහැදිලි කර තිබීම අවශ්‍ය ය.)

මහගම සේකර:

මහගම සේකර ආරම්භක අවධියේ පටන් නානා විධ කාව්‍ය සම්ප්‍රදායන් සමීප ව ඇසුරු කරමින් අත්හදා බැලීම් රැසක් සිදු කළ කවියෙකි.

- 1950 දශකය වන විට ලංකාවේ ප්‍රචලිත වෙමින් පැවති නිදහස් කාව්‍ය රීතියට සමීප වනු දැකිය හැකි ය. නිදහස් කාව්‍යය සාම්ප්‍රදායික සිංහල කාව්‍යයට අනුරූප ව සකස් කර ගැනීමට ඇතැම් කවීන් උත්සාහ දරූ අතර ව්‍යංගා කෘතියෙහි ද ජන කවි රීතිය ආශ්‍රිත ව නිර්මාණය කරන ලද පද්‍ය පන්ති දෙකක් ඇතුළත් වෙයි.
- සක්වාලිහිණි 1962 - සේකරගේ කවිත්වයේ සාධනීය ලක්ෂණ මෙන් ම සීමා ද පැහැදිලි ව දැක ගත හැකි කෘතියක් ලෙස සක්වාලිහිණි හැඳින්විය හැකි යග මේ කෘතියෙහි ද සේකර ජන කවි රීතිය සිය නිර්මාණවලට උපයෝගී කර ගැනීම පිළිබඳ අත්හදාබැලීම්වල යෙදුණු අයුරු දක්නට ලැබේ. 1961 වසරේ පළවූ ගුණදාස අමරසේකරගේ අමල් බිසෝ කාව්‍ය සංග්‍රහයේ අන්තර්ගත කාව්‍ය නිර්මාණවල රීතියට බෙහෙවින් සමීප කාව්‍ය නිර්මාණ කිහිපයක් සක්වාලිහිණි කෘතියේ අන්තර්ගත වෙයි. අමරසේකරගේ 'අමල් බිසෝ' නමැති දීර්ඝ කාව්‍ය නිර්මාණයේ සේයාව සේකරගේ 'කිඳුරු කුමාරිගේ කතාව' නමැති දීර්ඝ කාව්‍ය නිර්මාණයෙහි දක්නට තිබේ.
- සාම්ප්‍රදායික රබන් පද ඇසුරෙන් මහගම සේකර විසින් නිර්මිත 'කොන්ත නෝනා' නමැති කවි පෙළ පර්යේෂණාත්මක නිර්මාණයකි. එහි දී කවියා එක් ළඳක කෙරෙහි පිළිබඳ සිතක් ඇති කර ගත් ගැමි තරුණයකු තුළ ඇය නො ලැබී යාම නිසා උපන් සිතුවිලි නාටකාකාර ව උත්ප්‍රාසයෙන් ඉදිරිපත් කර තිබේ.
- හෙට ඉරක් පායයි (1963) නමැති කෘතියෙන් කාව්‍යයේ ප්‍රකාශන මාධ්‍යය පිළිබඳ පුළුල් අත්හදා බැලීමක් කළ බව පෙනෙයි. නවීන සංකීර්ණ අනුභූති ප්‍රකාශ කිරීමෙහි ලා දෘශ්‍ය ගෝචර ආකෘතියක් හෙට ඉරක් පායයි කෘතියේ දී භාවිත කර තිබේ.

- **මක් නිසා ද යත්** (1964) කාව්‍ය ආඛ්‍යානයෙන් වඩාත් පරිණත ලෙසින් සංකීර්ණ අනුභූති කාව්‍ය නිර්මාණවලට විෂය කර ගැනීමට උත්සාහ දරා තිබේ. ඒ වන විට සිරි ගුනසිංහ විසින් වර්ධනය කරන ලද සිංහල නිදහස් කාව්‍ය සම්ප්‍රදායේ ශක්‍යතා පිළිබඳ මනා වැටහීමකින් යුතු ව තත් කාව්‍ය සම්ප්‍රදාය නිර්මාණශීලි ව භාවිතයට ගත් අයුරු **මක් නිසා ද යත්** කෘතියෙන් පැහැදිලි වෙයි. **මක් නිසා ද යත්** කෘතියට විෂය වන්නේ අතිශයින් සංකීර්ණ අනුභූතියකි. මුළු මහත් සමාජය විෂය භූමි කොට එම සමාජයේ නා නා විධ චරිත ආශ්‍රයෙන් කවියා නිරූපණය කර තිබෙන්නේ සමකාලීන ලාංකේය සමාජයේ යථාර්ථය යි.
- රාජතිලක ලයනල් සහ ප්‍රියන්ත කාව්‍යයෙහි රචනා රීතිය විවිධත්වයෙන් යුක්ත වන්නා සේ ම චරිත සහ අවස්ථා නිරූපණය සමග ඓන්ද්‍රීය ලෙස බද්ධ වී තිබේ.
- 1973 වර්ෂයේ දී මහගම සේකරගේ නොමියෙමි කාව්‍ය අඛ්‍යානය පළ වන විට ඔහු සිංහල සාහිත්‍ය සම්ප්‍රදායට අයත් ගද්‍ය පද්‍ය නිර්මාණ මෙන් ම විශ්ව සාහිත්‍යයේ විවිධ කාව්‍ය ප්‍රවණතා පිළිබඳ පැතුරුණු අවබෝධයක් ලබා ගත් වෘද්ධ හෙවත් පරිණත කවියකු බවට පත් ව සිටි බව. පළමු ව තමා ජීවත් වන සමාජයේ මිනිසාගේ තථ්‍ය ජීවිතය පිළිබඳ සියුම් වූත් ගැඹුරු වූත් නිරූපණයක් එම කෘතියෙහි අන්තර්ගත ය.
- කාව්‍යෝචිත බස් වහර සම්බන්ධ අත්හදාබැලීම්: මේ යටතේ සම්භාව්‍ය සාහිත්‍ය භාෂාව, ජන කවි වහර හා අද්‍යතන ව්‍යවහාර භාෂාව සිය නිර්මාණවලට උපයෝගි කොට ගත් ආකාරය සාකච්ඡා කළ හැකි ය.

නිදසුන්:

■ කයි පලස්
සුවඳ බොජුන්
වර අඟනන් පිරුණු ඇතොර
රජ ගෙය පිරි රාජ ඉසුර

■ නහර වැල් ඉලිප්පී
කටු ගැසුණු පොතු සිරුර

- ධ්වනිතාර්ථ හා උචිත සංකල්ප රූප භාවිතය:

නිදසුන්:

■ දහදියෙන් ලුණු පිපෙන
ධූලි වැකි ගත කොරල ඉරිතැලෙන
ගිනියමෙහි
දිව ගිලෙන පිපාසා නොසිඳවා...

විමල් දිසානායක:

ජන කාව්‍ය සම්ප්‍රදාය හා විදග්ධ කාව්‍ය සම්ප්‍රදාය ඇසුරෙන් සිංහල කවියට උචිත භාෂා විලාසයක් සකස් කර ගැනීමට උත්සුක වූ කවියෙකි.

- සමකාලීන අත්දැකීම් වස්තු කර ගැනීම
- පැරණි කවි බස හා නූතන ව්‍යවහාර භාෂාව සංකලනයෙන් නිපදවා ගත් කවි බස
- ධ්වනිතාර්ථවත් හා රූපකාර්ථවත් භාෂා භාවිතය

  "කොළ හැළී ඇටසැකිලි ගස් පෙනේ එක දිගට"

  "බලන විට අවට ලොව ඇර මතකයෙහි දෙඇස"

  "පෙනෙයි නාගලකන්ද පැරණි මිතුරකු විලස"
- සංකල්ප රූප හා සංකේත අතිශයෝක්තියෙන් කවියට නැඟීමට ගත් උත්සාහය

"සරුර ගිනි ගත් විලස කලබලෙන් දුව පනින"

- කාව්‍ය අධ්‍යයනයෙන් උපන් පරිකල්පනීය ස්වභාවයකින් යුක්ත අනුභූතීන් තම කාව්‍ය නිර්මාණ සඳහා යොදා ගැනීම ආදී කරුණු යෝග්‍ය නිදසුන් මගින් පැහැදිලි කර තිබීම අපේක්ෂා කෙරේ.

(ලකුණු 15 යි)

හැත හොත්

නිදහස් කවියේ ද්විතීය තරංගයේ/අවධියේ කවීන්ගේ කාව්‍යමය වාග්විලාසයේ විශේෂතා පරාක්‍රම කොඩිතුවක්කු, දයාසේන ගුණසිංහ හා නන්දන වීරසිංහ යන කවීන්ගේ නිර්මාණ ඇසුරෙන් පෙන්වා දෙන්න.

(ලකුණු 15 යි.)

- නිදහස් කවියේ ද්විතීය තරංගය යටතට වැටෙනුයේ 1970 දශකයේ සිට ප්‍රචලිත වූ නව කාව්‍ය මාර්ගයට අනුගත කාව්‍ය නිර්මාණ යි.
- 'කාව්‍යමය වාග්ව්‍යවහාරය' යන්නෙන් අදහස් කෙරෙනුයේ කාව්‍ය රචනයේ දී කවීන් විසින් උපයුක්ත භාෂා ශෛලිය, වාක් කෝෂය, අලංකාර විධි ආදිය යි. චිරන්තන සිංහල පද්‍ය සාහිත්‍යයෙහි පද්‍යකරණය සඳහා වෙන ම ව්‍යවහාර ප්‍රභේදයක් භාවිත විය. කෝට්ටේ යුගයෙන් පසු ව ඒ තත්ත්වය වෙනස් වූ බව පෙනේ. (හෙළ හවුල් කවීන් දුනුදු එවැනි වෙනස් භාෂා ව්‍යවහාරයක් භාවිත කරනු දැකිය හැකි ය.)
- තේමාව අතින් මෙන් ම ආකෘතිය අතින් ද වෙනස් මගක් ගත් නිදහස් කවියේ ද්විතීය තරංගයේ කවීන්ගේ බොහෝ නිර්මාණ සමකාලීන ව්‍යවහාර භාෂාවෙන් රචනා වුව ද ඇතැම් කවීන් සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යික භාෂාවෙන් හා ජන කවි බසින් ද ආභාසය ලබමින් සිය බස් වහර සකසා ගත් ආකාරය කෙරෙහි මේ පිළිතුරෙන් අවධානය යොමු කොට තිබීම අවශ්‍ය වෙයි.
- පරාක්‍රම කොඩිතුවක්කු ලියූ 'දේදුන්න පායාවී හෙටත් පාළම උඩින්' නම් පද්‍ය නිර්මාණයට වස්තු වී ඇත්තේ සිය පෙම්වතිය හැර යාම නිසා පරාජිත නො වී සිටීමට උත්සාහ දරමින් ජීවිතයට මුහුණ දෙන්නට තැත් කරන තරුණයෙකුගේ අදහස් ය.

කොඩිතුවක්කු කවියාගේ කාව්‍යමය වාග් විලාසයේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ:

- පුද්ගල මනෝභාව තීව්‍රාකාරයෙන් නිරූපණය කිරීමට උචිත පරිදි පුරාණෝක්ති හා සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යගත යෙදුම් උපයෝගි කොට ගැනීම

නිදසුන්:

ඔබ යන්න මධුරතර සප්තස්වරය අරන්
ඔබේ රථ මැදිරියට මගේ ඉර හඳ අරන්
....
පෙම් ගී අලංකාර වීසි කොට යනු මැනවි
නිල් ගුවන් ගැබ වදින කුරුල්ලකු පරිද්දෙන්

- ව්‍යවහාර භාෂාව ඇසුරෙන් සකසා ගත් ධ්වනිතාර්ථවත් යෙදුම් උපයෝගි කොට ගැනීම

නිදසුන්:

හෙමෙන් මා අත අතැර - දෙපස හෙවණැලි අතර
ඔබ සෙමෙන් හැංගුණේ - එය වඩා විනීත යි

එදා ඔබ ගෙයි මුල්ලෙ - සොයා ගත් මං දිනුම්
ඔබ සැඟව ගියෙ කොයි ද- සොයන්නේ නෑ ඉතිං

♦ රූපකාර්ථවත්භාවය හා නව්‍ය කාව්‍යෝක්ති භාවිතය

නිදසුන්:

ඔබ යන්න මහද තෙත් වැහි වලාකුළ අරන්
...
සූරලා ගෙන යන්න මා හදේ පිපුණු මල්
මල් නගන වසන්තය ඔබට ගෙන යා හැකි ද

■ දයාසේන ගුණසිංහගේ 'රන් තැටියක කඳුළු' පැදි පෙළට වස්තු වී ඇත්තේ සිය බිලිඳු දියණියන් තිඹිරි ගෙයි දී ම මිය යාම හේතුවෙන් පුද්ගලයකු තුළ ඇති වූ කම්පනය යි.

♦ කවි වහරේ ඇතැම් යෙදුම් ප්‍රතිවිරුද්ධාර්ථවත් ව නව්‍ය පරිසරයක යොදා ගැනීම

නිදසුන්:

මොහොතකින් සඳ ඒවි තනියට
රන් තැටිය පුරවා කඳුලින්

♦ උචිත කාව්‍යෝක්ති භාවිතය

නිදසුන්:

අවදි වන ඇසි පියෙන්
බිඳී සුන් වන ලොවක
...
කිරිගරුඬ කොත් හෙළන
අඳුරු සෙවණැලි අතර

♦ සංකේත භාවිතය

නිදසුන්:

සෙනෙහසේ නිධානය

♦ ධ්වනිතාර්ථවත් හා රූපකාර්ථවත් යෙදුම්

නිදසුන්:

වෙස් මුහුණු තුළට වූ බහිරවයින්
.... වට වෙමින් අඬු නියෙන්
පැහැර සඟවන අතර
....
මෙතෙක් ලොව නො ඇසුව

මියුරු නැලවිලි ගී
ළයට කැටි කොට නිදයි ඔබෙ මව
අවදි වන ඇසිපියෙන්
බිඳී සුන් වන ලොවක

◆ භාවාත්මක ස්වරූපය

නිදසුන්:

සෙමෙන් තව තව සෙමෙන්
පස් පිඩලි පෙරළන්න
මවගෙ ඇකයෙහි පහස
නො දත් දූරියකි සිශිති
...
මම ද යම් දියණියනි
මොහොතකින් සඳ ඒවි තනියට

■ නන්දන වීරසිංහගේ 'ආදරණීය පාසල' පැදි පෙළට වස්තු වී ඇත්තේ ගතානුගතික අධ්‍යාපන ක්‍රමය මගින් නූතන ශිෂ්‍ය පරම්පරාවට අත්පත් කර ගත හැකි ජයග්‍රහණය කුමක් ද යන පැනය සමාජය හමුවේ තැබීම බව පෙනේ.

◆ උත්ප්‍රාසවත් භාෂා භාවිතය

නිදසුන්:

ප්‍රීති සිත් වියරු කළ තැන
මගේ ශුද්ධ වූ පාසල!
...
අදත් එහි උළෙලකි
සමත් අයහට තිළිණ පුද දෙන
....
තව ම පැසසුම් ලබන
ඉදිරි පෙළ සිසු කැල!

ආදරණීය පාසල!

◆ සංක්ෂිප්ත හා ධ්වනිතාර්ථවත් යෙදුම්

නිදසුන්:

කන්ද පාමුල
තව මත් පෙර සේ ම
එදා තිබූ තැන ම
මගෙ පැරණි පාසල!

කන්ද නො නැඟ ම පෙර මෙන්
එක ම තැන ලැග හිඳිමින්
පෙරමුණට සටන් සගයන් එවන

◆ වියත් බස හා නූතන ව්‍යවහාර භාෂාව සංකලනය

නිදසුන්:

ඉදිරි පෙළ සිසු තඩය
සරදම් සිනා දී
ප්‍රීති සිත් වියරු කළ තැන

මෙත් සිහිල් ආදර
වදන් වැහෙන මහ සබයෙහි
තව ම පැසසුම් ලබන

(මෙවැනි නිදසුන් දක්වමින් පිළිතුරු ලියා ඇත්නම් යෝග්‍ය පරිදි ලකුණු පිරිනමන්න.)

(ලකුණු 15 යි)

8. සාම්ප්‍රදායික චින්තනයෙන් මිදී මූලාශ්‍රය ඉක්මවා යෑමට එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර සමත් වූ ආකාරය පෙමතො ජායතී සොකො නාට්‍ය ඇසුරෙන් පරීක්ෂා කරන්න. (ලකුණු 15 යි.)

ස්වර්ණතිලකා කථා වස්තුව පදනම් කොට ගනිමින් නූතන සමාජයට ගැළපෙන ආකාරයෙන් යෝග්‍ය නාට්‍යෝචිත අවස්ථා හා සිද්ධි තෝරා ගැනීමත් පැරණි ලේඛකයා දුරු දෘෂ්ටියෙන් වෙනස් ව ස්ත්‍රී චරිතය දෙස බැලීමත් පෙමතො ජායතී සොකො නාටකයේ විශේෂත්වයක් වසයෙන් හඳුනා ගැනීමට ශිෂ්‍යයා සමත් වී තිබිය යුතු ය.

පෙමතො ජායතී සොකො නාට්‍යය සඳහා මූලාශ්‍රය කොට ගෙන ඇත්තේ සද්ධර්මාලංකාරයේ ස්වර්ණතිලකා කථා වස්තුව යි. එහෙත් මූලාශ්‍රයයේ අන්තර්ගත චරිත කෙරෙහි පුළුල් දෘෂ්ටියක් හෙළමින් සැබෑ මනුෂ්‍ය චරිත ස්වරූපයෙන් යුක්ත වන සේ ද අවස්ථා විශ්වසනීයත්වයෙන් හා නාට්‍යෝචිතභාවයෙන් යුක්ත ව ද නිරූපණය කිරීමෙන් නාට්‍ය රචකයා මූලාශ්‍රයය ඉක්මවා යාමට සමත් වූ ආකාරය පිළිතුරෙන් පෙන්වා දිය යුතු ය. එහි දී පහත දැක්වෙන කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ මනා ය:

i. සාම්ප්‍රදායික යති සාහිත්‍යය දෘෂ්ටියට අනුව රචිත සද්ධර්මාලංකාරයේ ස්වර්ණතිලකා වස්තුව ස්ත්‍රී ගර්හාව ඇතුළත් නිර්මාණයකි. මේ නාට්‍ය රචකයා ස්ත්‍රිය සම්බන්ධ ආචීර්ණ කල්පික දෘෂ්ටියට අභියෝග කරයි.

නිදසුන්: සාම්ප්‍රදායික කතා පුවතට අනුව ස්වර්ණතිලකා රූප මානයෙන් මත් ව වංශවතකු පතමින් සිටින්නියකි. නාට්‍යකරුවා මවන ස්වර්ණතිලකා වියපත් පියාට උවටැන් කිරීමේ අරමුණින් පැමිණෙන්නියකි.

"කරනු වස් උවටහන්
ම පියාට අසරණ වූ
ආවෙමි ය ඔහු කැටුව
ස්වාමියකු සරණ
පාවා ගන්ට මා සිතේ
අදහසක් නො වී කිසි"

ii. කර්ම ඵල අනුව රූප ශෝභාව උරුම කොට ගත් ස්ත්‍රිය පිළිබඳ පුවත අත් හරී

නිදසුන්: සාම්ප්‍රදායික කතා පුවතට අනුව ස්වර්ණතිලකා රූප ශෝභාව උරුම කොට ගන්නේ බුදුන්ට මල් පිදූ බැවිනි. ඇය හීන යැයි සම්මත ජන්මයක් ලබන්නේ මලස්න නො සෝදා මල් පිදූ බැවිනි. මේ අතීත කතා නාට්‍ය රචකයා අත් හැර දමා ඇත.

iii. මානව හැසිරීම් හා චිත්ත චෛතසික විග්‍රහයට යොමු වෙමින් උද්දාල - ස්වර්ණතිලකා බැඳීම ස්ත්‍රී පුරුෂ ප්‍රේම සම්බන්ධතාවක් සේ නිරූපණය හා මුල් කෘතියෙහි ඒ හා බැඳුණු අභව්‍ය සිදුවීම් අත් හැරීම

නිදසුන්: "මා කෙරේ සෙනෙහෙ ඇති
කෙනෙක් නැත මුළු ලොවේ
පාලු කතරකි මා හද
නැත එහි සෙවණක්
සිහිලස ගෙන දෙන දිය සීරාවක්
නැත එහි හට ගන්නේ"

"ඇදුරුතුමා වෙන්න මගේ
නුදුන් නමුත් ශිල්ප ශාස්ත්‍ර
ජීවිතයේ ගිරි දුර්ගය
නගින්න අත්වැලක් වෙන්න"

iv. ප්‍රේමයෙන් මත් වූ උද්දාල බමුණා සිය වෘත්තීය හා සමාජ වගකීම් පැහැර හැරීම තාත්වික ආකාරයෙන් දැක්වීම හා ඔහු කාල්පනික ලෝකයක වින්දනය ලබන බව දැක්වීම හා ස්වර්ණතිලකා ව්‍යවහාර බුද්ධියෙන් යුතු ස්ත්‍රියක සේ දැක්වීම

නිදසුන්:

"සරණ වූ නිමිත්තෙන් ගුරුතුමා
මංගල විලාසෙන්
කෙළිත්වා සිහුහු සැම
අලස සුව විඳිත්වා
තව කලක් යන තුරු ම"

"ගෘහවාසේ ඇරඹූ අප දෙදෙනාහට
ගත නො වී ද සාර මසක් ඇදුරිඳුසඳ
බලා සිටිති කුමාරයෝ
ඔබ එන තුරු ශිල්ප දෙන්ට
නොපමා ව යතු යෙහෙකි
සමීපෙට ඔවුන්ගේ
මුදු මොලොක් තරුණ සිත
සුළු දෙයින් කලකිරේ
බොළඳ සිතුවිලි රැසක්
නැඟ ඒ ය ක්ෂණයකින්"

(මෙවැනි කරුණු හා තවත් උචිත චරිත ලක්ෂණ හා අවස්ථා නිදසුන් දක්වමින් පැහැදිලි කොට ඇත්නම් යෝග්‍ය පරිදි ලකුණු පිරිනමන්න)

(ලකුණු 15 යි)

උසස් පෙළ සඳහා ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

(අ.පො.ස) උසස් පෙළ
12-13 ශ්‍රේණි - කෙටි සටහන්

සිංහල මාධ්‍ය

විද්‍යා - ගණිත

- [ ] 12 සාමාන්‍ය තොරතුරු තාක්ෂණය
- [ ] 12-13 රසායන විද්‍යාව - 1
- [ ] 12-13 රසායන විද්‍යාව - 2
- [ ] 12-13 රසායන විද්‍යාව - 3
- [ ] 12-13 රසායන විද්‍යාව - 4
- [ ] 12-13 රසායන විද්‍යාව - 5
- [ ] 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 1
- [ ] 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 2
- [ ] 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 3
- [ ] 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 4
- [ ] 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 5
- [ ] 12-13 ජීව විද්‍යාව - 1
- [ ] 12-13 ජීව විද්‍යාව - 2
- [ ] 12-13 ජීව විද්‍යාව - 3
- [ ] 12-13 ජීව විද්‍යාව - 4
- [ ] 12-13 ජීව විද්‍යාව - 5
- [ ] 12-13 ජීව විද්‍යාව - 6 (ක්‍රියාකාරී මානවයා)
- [ ] 12-13 ජීව විද්‍යාව - 7 (ක්‍රියාකාරී ශාකය)
- [ ] 12-13 කෘෂි විද්‍යාව - 1
- [ ] 12-13 කෘෂි විද්‍යාව - 2
- [ ] 12-13 කෘෂි විද්‍යාව - 3
- [ ] 12-13 කෘෂි විද්‍යාව - 4

වාණිජ්‍යය

- [ ] 12 ගිණුම්කරණය
- [ ] 13 ගිණුම්කරණය
- [ ] 12 ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය
- [ ] 13 ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය
- [ ] 12 ආර්ථික විද්‍යාව
- [ ] 13 ආර්ථික විද්‍යාව - 1
- [ ] 13 ආර්ථික විද්‍යාව - 2

කලා

- [ ] 12 සිංහල
- [ ] 13 සිංහල
- [ ] 12 දේශපාලන විද්‍යාව
- [ ] 13 දේශපාලන විද්‍යාව
- [ ] 12 ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය
- [ ] 13 ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය
- [ ] 12 ඉන්දියානු ඉතිහාසය
- [ ] 13 ඉන්දියානු ඉතිහාසය
- [ ] 12 භූගෝල විද්‍යාව
- [ ] 13 භූගෝල විද්‍යාව
- [ ] 12 බෞද්ධ ශිෂ්ටාචාරය
- [ ] 13 බෞද්ධ ශිෂ්ටාචාරය
- [ ] 12 සන්නිවේදන හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය
- [ ] 13 සන්නිවේදන හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය

Grade 12-13 - Short Notes

English Medium

- [ ] 12 Accounting
- [ ] 13 Accounting
- [ ] 12 Business Studies
- [ ] 13 Business Studies
- [ ] 12 Economics

12-13 ශ්‍රේණි - ප්‍රශ්නෝත්තර

සිංහල මාධ්‍ය

- [ ] සාමාන්‍ය දැනීම
- [ ] 12 ගිණුම්කරණය - 1
- [ ] 12 ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය
- [ ] 12 ආර්ථික විද්‍යාව

සියලු ම ශ්‍රේණි සඳහා කෙටි සටහන් සහ ප්‍රශ්න පත්‍ර පොත් අප සතුව තිබෙන අතර, මෙම ඕනෑම ග්‍රන්ථයක් වට්ටම් සහිත ව ඔබේ නිවසට ම ගෙන්වා ගත හැකි ය.

+94 71 800 8533 / +94 77 088 2228

WWW.PADANAMAPUBLICATION.LK